

Program för detaljplan, Filsbäck-Truve/Svanvik, Lidköpings kommun & Götene kommun Samrådsredogörelse

Hur samrådet bedrivits

Planprogrammet är upprättad i juni 2017 och samhällsbyggnadsnämnden i Lidköpings kommun beslutade att godkänna planprogrammet för samråd den 13 juni 2017. Kommunstyrelsen i Götene kommun godkände planprogrammet för samråd den 21 juni 2017. Ett samrådsmöte hölls för boende och berörda föreningar den 24 augusti 2017.

Samrådshandlingarna har skickats till Länsstyrelsen, Lantmäteriet, Trafikverket samt till berörda föreningar och fastighetsägare. Vidare har det sänds till berörda kommunala nämnder, förvaltningar och bolag samt till Rådet för funktionsförhindrade. Samrådshandlingarna har funnits tillgängliga på kommunernas webbplatser och stadshus. Kungörelse har gjorts i lokala tidningar och informationsblad har satts upp i det aktuella området.

Samrådstiden varade fram till och med den 8 september 2017. Under samrådstiden inkom 13 yttranden varav Räddningstjänsten Västra Skaraborg inkom utan erinran.

Inkomna yttranden

Länsstyrelsen

Bil. 1

Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen lämnar följande bedömning enligt 5 kap 14 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900).

Länsstyrelsen bedömer som Lidköping och Götene kommun att flyttningen av väg 44 ger goda förutsättningar att utveckla och förtäta bostadsbebyggelsen i Filsbäck/Truve. Det är bra att en gemensam utveckling kan ske över

kommungränsen. Området är i första hand ett bostads- och fritidshusområde och det är värdefullt om förtätningen kan medföra förbättring av servicefunktioner och boende med fler upplåtelseformer.

Programmet är övergripande och ger inte tydlig vägledning när det gäller exploateringsgrad eller utformning. Många frågeställningar får lösas i nästa skede i planprocessen. Länsstyrelsen anser att utredning och analys av naturvärden och strandskydd är frågeställningar som särskilt behöver uppmärksammas i ett fortsatt arbete. I detta ligger även att utveckla hur grönstråken kan stärkas och skyddas.

De utpekade områdena har alla förutom område 7 stöd i gällande översiktsplaner. Länsstyrelsen anser att huvuddelen av detta område bör avsättas som kommunalt naturreservat.

Motiv för bedömningen

Prövningsgrunder redovisar Länsstyrelsens synpunkter vilka ska uppfyllas för att det antagna planförslaget inte ska riskera överprövning. Råd och synpunkter handlar om anvisningar för att planförslaget ska uppfylla lagstiftningens krav.

Prövningsgrunder enligt PBL 11 kap. 10§

Enligt 11 kap. 10 § ska Länsstyrelsen överpröva kommunens antagandebeslut av en plan eller områdesbestämmelser om dessa kan antas strida mot någon av de fem prövningsgrunderna.

- Riksintresse (både MB kap 3 och 4)
- Mellankommunala frågor och regionala förhållanden
- Miljökvalitetsnormer (MKN) (MB 5 kap, luft och vatten)
- Strandskydd (MB 7 kap)
- Hälsa och säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion (buller, strålning, risk för olyckor, översvämning, erosion)

Länsstyrelsen konstaterar att såsom programmet är utformat och är tänkt att genomföras i nästa skede av planarbetet, kan Länsstyrelsen inte utesluta att frågor om riksintresse järnväg (buller, olyckor), strandskydd kommer att aktualiseras för Länsstyrelsen att ta in planen för prövning.

Kommentar

Kommunerna har medvetet haft en övergripande syn i planprogrammet. Detta medför att kommunerna i kommande detaljer behöver titta mer detaljerat på vissa faktorer som lyfts övergripande i programmet som dagvatten, järnvägen, naturvärden m.m.

Råd enligt PBL och MB

Allmänna intressen

Jordbruksmark

Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga

samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk enligt 3 kap 4 § Miljöbalken. Det saknas motivering i planen hur man kommit fram till att jordbruksmark får tas i anspråk för byggnation av bostäder och verksamhetsområde. De områden i planen som berör jordbruksmark är nummer; 1, 3, 6, 8, 10, 11, 12 och 13.

Område 1 är planerad för verksamhet i gällande översiktsplan för Lidköping sedan tidigare. I Lidköpings nya pågående föreslagna översiktsplan har alla områden som ingår i planprogrammet markerats som exploateringsområden för bostäder och verksamheter.

Gällande översiktsplan för Götene kommun anger att föreslagna områden, 11, 12 och 13, kan utvecklas och kompletteras. Områdena omfattar jordbruksmark som används för bärodling, jordgubbsodling med självplock. Ianspråktagande av jordbruksmarken innebär förlust både av den begränsade resursen jordbruksmark, förändring av landskapsbilden och tillgång till bärodling och arbetstillfällen och företagande på orten.

Kommentar

Kommunerna har pekat ut ovan nämnda områden med jordbruksmark för bostäder och verksamheter med motivering att marken ligger intill befintlig bebyggelse samt utbyggd infrastruktur. De utpekade områdena består av mindre enheter som anses lämpligare att ta i anspråk än större jordbruksenheter som kan ge mer skörd och dyl. Texten i planbeskrivningen har kompletterats med motsvarande.

Grönstruktur

Vid exploatering av jordbruksmark och skogsmark ska grönstruktur och ekosystemtjänster beaktas, enligt länets regionala miljömål. I synnerhet behöver kommunen fundera över hur de kan få till fungerande spridningskorridorer. Detta ska ses i ett landskapsperspektiv, dvs. i ett perspektiv som är större än det enskilda planområdet. Det är viktigt att planera för strukturer i bebyggelsen som skapar möjligheter till spridning exempelvis mellan större skogsområden. Sådana strukturer kan vara alléer, enskilda träd som tillåts växa sig stora och gamla, stenmurar, rösen, våtmarker mm. Dessa strukturer säkerställer inte bara spridningskorridorer för djur och växter, utan skapar en god boendemiljö och ”gratis” ekosystemtjänster i form av luftrening, bullerdämpning, klimatregering och upptag av regnvatten mm. Därtill tillkommer estetiska och rekreativa värden för boende i området.

Kommentar

Kommunerna tar med sig informationen i kommande arbete. Lidköpings kommun har planer på att arbeta med att ta fram skötselplaner för fortsatt planering i Filsbäck för att gynna exempelvis ekosystemtjänster och naturvärden.

Naturmiljö

Naturinventering av skogsområden

Söder om bebyggelsen i Filsbäck finns ett område med barrskog på nästan 90 ha. I den östra delen av detta område, (ca 40 ha, se karta nedan) finns en barrskog som till stora delar har höga naturvärden. I delar av området, framförallt i den norra delen, har barrskogen naturskogsqualiteter med många, förhållandevis gamla träd och en del död ved.

Skogen i den östra delen av området bedöms även ha höga värden för friluftsliv och rekreation. Ett markerat motionsspår och flera stigar finns i området.

Geologin i området består av sand som är svallad. I kartan med ”höjdmodellen” inlagd kan man tydligt se ett band av strandvallar som har bildats i området vid tidigare högre vattenstånd i Vänern (se karta nedan). Dessa strandvallar har ett naturvetenskapligt geologiskt värde i skogsmark, eftersom de försvinner när marken odlas och/eller exploateras.

Skogen i området utgörs av s.k. sandbarrskog. Den rödlistade orkidén knärot förekommer på flera ställen i området. Knärot är även en s.k. signalart, vilken visar att området har en lång skoglig kontinuitet, och där man kan förvänta sig att finna fler naturvårdsintressanta arter.

Den västra delen av barrskogsområdet, ca 50 ha, bedöms preliminärt ha lägre skogsbiologiska naturvärden. Påverkan av skogsbruk i form av hyggen, ungskog och gallrad skog är här påtaglig.

Väster om befintlig bebyggelse i Filsbäck, mellan två stora kraftledning, finns ett lövskogsområde på ca 7 ha. Träskiktet består av asp, björk, sälg och andra triviala lövträd. Skogen bedöms vara första generationens skog som har växt in på en tidigare åkermark. Området genomkorsas av ett flertal diken som har börjat gå igen. Ur skogsbiologisk synpunkt bedöms detta skogsområde ha måttliga naturvärden. Men likafullt kan det ha ett värde för friluftslivet i området.

Gemensamt för all skog i området bedöms vara att den fungerar som ”grön infrastruktur” och en spridningskorridor för arter längs Kinnevikens södra strand. Och i detta sammanhang kan även den skog som är förhållandevis påverkad av skogsbruk vara viktig.

Länsstyrelsen kan konstatera att Lidköping kommun, i sin samrådshandling för ny översiktsplan, inte har pekat ut barrskogen söder om Filsbäck för bostadsbebyggelse eller liknande.

I samrådshandling för program om detaljplan för Filsbäck redovisas dock den norra delen av området som utredningsområde för bostäder. Vilket alltså inte följer förslaget till ny översiktsplan?

Länsstyrelsen anser att Lidköping kommun i första hand bör utreda naturvärdena i barrskogsområdet, samt områdets värde för friluftsliv och rekreation. Innan kommunen ev. går vidare med planer på ev. bostadsbebyggelse i området.

Kommentar

Område 7, skogsområdet, har undantagits från planprogrammet efter inkomna yttrande från boende och Länsstyrelsen vid samrådet. Eftersom det finns friluftsliv och naturvärden i detta område anser Lidköpings kommun att det ska vara kvar i sin helhet. Frågan är lyft om kommunen bör göra ett kommunalt naturreservat inom den del som Länsstyrelsen har pekat på. Dock är det inte aktuellt i dagsläget.

Områdesskydd

Skogen söder om Filsbäck är skogsbiologiskt sett en s.k. sandbarrskog. Det är en skogstyp som i ”Strategi för formellt skydd av skogsmark i Västra Götalands län” pekas ut som en prioriterad skogstyp för skydd.

Länsstyrelsen anser att en ordentlig naturinventering och naturvärdesbedömning bör göras av barrskogen söder om Filsbäck. Framförallt i den östra delen (se kartan nedan). Några exploateringsåtgärder, avverkningar av skog eller liknande bör inte genomföras i området innan dess att naturvärdesinventeringen/bedömningen är genomförd.

I ”Ny nationell strategi för skydd av värdefulla skogar” för Sverige har tätortsnära skogar pekats ut som särskilt viktiga att skydda. Eftersom de är så viktiga för rekreation och friluftsliv. Särskilt hög prioritet ska ges skydd av skogar som både har höga skogsbiologiska värden och tätortsnära friluftsvärden. Länsstyrelsens bedömning är att framförallt den östra delen av barrskogen söder om Filsbäck passar väl in i denna beskrivning/prioritering.

Länsstyrelsen föreslår att Lidköpings kommun utreder om ett kommunalt naturreservat bör bildas i området. Länsstyrelsen medverkar gärna i det fortsatta arbetet beträffande lämplig avgränsning, skötsel m.m. Lidköping kommun har möjlighet att ansöka om statligt s.k. ”markåtkomstbidrag” (50 %) via Länsstyrelsen/Naturvårdsverket för att bilda ett kommunalt naturreservat. (Se mer information på www.naturvardsverket.se)

Preliminärt bedömer Länsstyrelsen att förutsättningarna för Lidköping kommun att beviljas statligt markåtkomstbidrag är goda.

Strandskydd

Utvidgning av campingområde (nr 4)

Upphävande av befintlig detaljplan medför att strandskydd inträder på platsen. För att åter upphäva strandskyddet krävs särskilt skäl. Det är inte alltid nödvändigt att upphäva strandskyddet på campingplatser, utan ofta kan det ligga kvar då det är områden som i hög utsträckning är tillgängliga för allmänheten.

Vilken sorts campingverksamhet avses? Korttidsuthyrning för tält och husvagnar eller långtidsplatser för villavagnar?

Kommentar

Lidköpings kommun har som målbild att öka antal besökande till kommunens besöksmål och den föreslagna utökningen av campingen är en del av att uppfylla målbilden. Kommunen har valt att möjliggöra området för tillfällig vistelse i planprogrammet för eventuella framtida behov och i dagsläget kan inte omfattning, innehåll eller tidpunkt anges. Åtgärden kräver detaljplan och då får kommunen ta ställning till strandskyddet och om det behöver upphävas eller inte.

Utredningsområde för bostäder i Filsbäcks sommarstugeområde(nr 2)

Upphävande av befintlig detaljplan medför att strandskydd inträder på platsen. För att åter upphäva strandskyddet krävs särskilt skäl. Vilken förändring har man tänkt sig i området? I området finns idag luckor i bebyggelsen som säkerställer passagemöjligheter för allmänheten till området närmast vattnet. Allmänhetens tillgång till strandområdet behöver även fortsättningsvis säkerställas.

Kommentar

Vid framtagandet av en ny detaljplan kommer troligtvis enbart befintlig bebyggelse tas med och de passagemöjligheter som finns planläggs som allmän platsmark. Det har tidigare varit diskussioner om att detaljplanlägga sommarstugeområdet – dels för att utöka byggrätterna inom området och dels för att fastighetsindela området.

Bostäder kring Öredalsån vid Truve (nr 11)

Detta område är beläget inom strandskydd, vilket innebär att särskilda skäl krävs. Området är idag oexploaterat, och här finns höga naturvärdena bl.a. i form av ett flertal skyddsvärda träd. Det är tveksamt om särskilda skäl för exploatering i det här området föreligger.

Kommentar

Götene kommun får utreda och pröva strandskyddsfrågan i framtida detaljplanearbete.

Generellt biotopskydd

Ny bebyggelse planeras på jordbruksmark, vilket medför risk för påverkan på objekt som omfattas av det generella biotopskyddet. En inventering av sådana objekt, samt en utredning av påverkan på dessa ska ske i ett tidigt skede. Utredningen, samt klargörande om dispenser från biotopskyddsbestämmelserna krävs och i så fall funderingar kring kompensation, ska finnas med i samrådsremissen för detaljplanen.

Kommentar

Kompletterande naturinventeringar samt utredning av biotopskydd för göras i respektive detaljplan som berör jordbruksmark.

Område med höga naturvärden i anslutning till golfbanan (nr 3)

Detta område får, som kommunen själv skriver, inventeras särskilt med avseende på bland annat groddjur och fågelliv. Anpassningar kan bli nödvändiga för att minimera skada på naturvärdena.

Kommentar

Kompletterande naturinventering tas fram för att utreda vilka naturvärden som finns samt om och hur dessa ska tas till vara.

Vatten

Redovisningen av MKN vatten behöver utvecklas.

Det står inte något om småbåtshamn, bryggor och muddringar men flera boenden har säkert förväntningar om egen båt. Det har varit svårt i år (liksom flera andra år) att komma ut med båt från området. Stranden är långgrund och båtrännor fylls snabbt med sand och får muddras ofta. Med andra ord är det inte lämpligt med utbyggnad av småbåtshamn i området.

(Trafikverket ska bygga bort ett vandringshinder i Öredalsån.) Möjligen kan det finnas lämpliga åtgärder för att gynna den biologiska mångfalden i Filsbäcken och Öredalsån, t.ex. som kompensationsåtgärder om biotopskyddade diken behöver tas bort.

Det finns ett dikningsföretag inom planområdet, Bäckens dikningsföretag av år 1958. Det måste omprövas eller avvecklas.

I Lidköpings kommun ligger markavvattningsföretaget Sandstorps dikningsföretag av år 1930 och i Götene kommun Bäckens dikningsföretag av år 1958. Det kan vara lämpligt att de omprövas och/eller avvecklas genom överenskommelse vid genomförande av programmet.

Kommentar

I planprogrammet föreslås ingen utökning av befintlig småbåtshamn eller förslag till nya. Kompensationsåtgärder om biotopskyddade diken tas bort får utredas i detaljplaneskedet. Vilka omprövningar och avvecklingar av dikesföretag som ska ske utreds och beskrivs i detaljplaneskedet.

Kulturmiljö

En inventering/bedömning bör göras av befintlig fritids- och villabebyggelse och dess kulturhistoriska värden för eventuella varsamhetsbestämmelser och hänsynstaganden.

Om den kommunala kulturmiljön Truveholm detaljplaneras bör dess kulturhistoriska värden säkerställas genom planbestämmelser/varsamhetsbestämmelser.

Länsstyrelsen får beträffande utredningar om eventuella fornlämningar återkomma i kommande detaljplaner.

Kommentar

Kommande detaljplaner kommer främst behandla ny bebyggelse men om befintlig bebyggelse omfattas kommer respektive kommun ta ställning till detta under detaljplanarbetena.

Hälsa och säkerhet

Grundläggningsförhållanden

Länsstyrelsen delar Statens geotekniska Institutets bedömning att geoteknisk utredning ska utföras i planskedet för att klarlägga de förutsättningarna. Se vidare SGI:s yttrande.

Buller

Så som kommunen skriver kan det krävas ett längre avstånd mellan bostäder och järnvägen vid hänsynstagande till buller och vibrationer. Tillika ska buller från riksväg 44 och flygfältet beaktas. Fortsatt utredning krävs.

Lukt och allergi

Området ligger i ett jordbrukslandskap. Med tanke på det kan särskild hänsyn behöva tas till gödselbrunnar, hästagar etc.

Kommentar

Hänsyn tas i kommande planarbete.

Farligt gods

Riksväg 44 ska få ny sträckning och därmed flyttas den utpekade farligt godsleden till nytt läge. Länsstyrelsen har inga invändningar på det, när nya rv 44 är invigd blir frågan om farligt gods inte länge aktuell.

I programmet står på ett ställe att rv 44 är primär och på ett annat ställe att den är sekundär. Vi vill klarlägga att rv 44, på aktuell sträcka, är en primär farlig godsled så det inte blir några missförstånd i den fortsatta hanteringen.

Kommentar

Felet har rättats till i planbeskrivningen.

Kinneullebanan

Det framgår av handlingar att hänsyn ska tas till Kinneullebanan, i det kommande detaljplaneskedet, vilket är bra.

Under 2015 fördes en dialog mellan trafikverket och länsstyrelsen efter att fråga kommit från planhandläggare i Lidköping om vilken ”nivå” på riskhantering som är lämplig längs med Kinneullebanan med tanke på att det i dag inte går farligt gods där men att det dock är tillåtet. Trafikverket formulerade då följande punkter utifrån vårt samtal och förmedlade till kommunen. Länsstyrelsen står fortfarande bakom de ståndpunkter som trafikverket sammanställde vilket listas nedan:

- Trafikverkets grundavstånd, 30 meter från spärrmitt för bostäder, används framför allt för att en räddningsinsats ska vara möjlig men den skyddar

också mot vissa olyckor, så som påkörning. En ytterligare fördel med att avståndet hålls är att de möjliggör att man i framtiden kan komplettera skyddet mot farligt gods. Avståndet ska hållas.

- Det ska göras en kvalitativ beskrivning av de befintliga riskerna samt vilka risker som sannolikt kan uppstå i framtiden. Konsekvensen av olika typer av olyckor ska beskrivas.
- Ni behöver inte göra någon kvantitativ riskanalys.
- Ni bör beskriva vilka åtgärder som kan användas mot de vanligaste typerna av olyckor med farligt gods. Vissa av åtgärderna (exempelvis diken som förhindrar spridning av vätska och kan därmed begränsa konsekvensen av en pölbrand) kan vara så pass kostnadseffektiva att det är motiverat att fastställa dem i en detaljplan trots den ringa mängden farligt gods.

Det mesta av det material som tas fram bör ni kunna återanvända i olika detaljplaner och översiktsplan. De lokala förutsättningarna måste dock alltid beskrivas i de olika planärendena.

Kommentar

Hänsyn ska tas till järnvägen vid kommande detaljplaner. Ovanstående information har arbetats in i planbeskrivningen.

Skyfall

Det är bra att kommunen börjat titta på skyfallsproblematiken och har med sig den i det fortsatta arbetet. Det är viktigt att åtgärder som föreslås/förutsätts för att hantera större regnmängder tas med i det fortsatta arbetet och regleras/säkerställs i den mån det är möjligt.

Uppllysning till kommunen

Översvämning från Vänern

Under år 2016 - 2017 genomför SMHI ett projekt som ska kartlägga den klimatrelaterade problematiken kring Sveriges stora sjöar, däribland Vänern.

Länsstyrelsen Västra Götaland ingår i referensgruppen till delprojektet om Vänern. Projektet innehåller beräkningar av framtida vattennivåer, tappningar, vattentemperatur och is.

Beräkningar har resulterat i att nivåer som anges i faktablad till Stigande vatten kommer att behöva justeras. SMHI kommer att publicera sin slutrapport i september (2017). Länsstyrelsen planerar att under hösten publicera ett nytt faktablad för Vänern. Länsstyrelsen har under sommaren tittat på värdena och ser att nivåerna för Lidköping troligtvis kommer att påverkas genom att den framtida dimensionerande nivå (i ny rapport kallad beräknat högsta vattennivå) kommer att ligga något högre för Lidköping jämfört mot tidigare. Siffror ska ses som preliminära då rapporten inte är publicerad men enligt de siffror som levererats till oss hamnar framtida dimensionerande nivå för Lidköping på +47,25 (RH2000) jämfört mot tidigare +47,18. Detta påverkar inte aktuellt område då det ligger på +48-49 meter.

Trafik

Länsstyrelsen instämmer i Trafikverket bedömning att det är positiv med förtätning i befintliga samhällen eftersom det kan ge underlag till utökad kollektivtrafik och ett mer hållbart resande. Buller och vibrationer från järnväg och väg behöver också uppmärksammas. På samma sätt är behovet av stängselskyldighet för järnväg och nya anslutningar på statligavägnätet viktigt att belysa.

Kommentar

Hänsyn till buller och vibrationer från väg och järnväg tas i kommande detaljplaner. Även hänsyn till säkerhet och stängselskyldighet ska tas.

Behovsbedömning

Kommunen bedömer att förslaget inte innebär betydande påverkan på miljön. Länsstyrelsen bedömer dock att betydande miljöpåverkan, orsakat av planens genomförande, inte går att utesluta då exploateringens omfattning i delområde 7 inte är preciserat.

Kommentar

Område 7 har undantagits från planprogrammet. Kommunerna vill även framföra att de är medvetna om att kommande detaljplaner kan ha betydande miljöpåverkan och kan kräva att miljökonsekvensbeskrivningar tas fram.

Lantmäteriet

Bil. 2

Planfrågor som berör Lantmäteriets kommande arbete

Lantmäteriet har att titta på konsekvenserna av kommande detaljplan ur fastighetsbildningshänseende. Planprogrammet ligger så tidigt i planprocessen att det är svårt att bedöma de kommande fastighetsrättsliga frågeställningarna. Lantmäteriet vill ändå lämna följande synpunkter.

Huvudmannaskap

Lantmäteriet kan i planprogrammet inte hitta något vad avser den tänkta ansvarsfördelningen för allmänna platser i kommande detaljplaner. Frågan kan vara extra viktig då programsamrådet avser detaljplaner i två kommuner. Skulle kommunen anse att särskilda skäl enligt 4 kap. 7 § PBL föreligger ska detta motiveras.

Kommentar

I både Lidköpings kommun och Götene kommun är kommunerna huvudman för allmän platsmark.

Befintliga gemensamhetsanläggningar

Inom programområdet finns gemensamhetsanläggningar som beroende på kommande detaljplans utformning kan komma att behöva omprövas eller upphävas. Det är viktigt att i kommande detaljplan visa hur gemensamhetsanläggningarna och deltagande fastigheter påverkas.

Kommentar

I nya detaljplaner hanteras frågor som t.ex. gemensamhetsanläggningar i planbeskrivningen under rubriken "Genomförande".

Oklara gränser

Om det inom programområdet finns äldre gränser som är oklara bör de i ett tidigt skede utredas för att i planprocessen känna till vilka fastigheter som planläggs och kunna redovisa vilken påverkan detaljplanerna får för respektive fastighet. Särskilt viktigt är det när plangräns är tänkt att sammanfalla med fastighetsgräns som är oklar. Det kan då innebära att byggrätter inte kan utnyttjas fullt ut, utan att först köpa eller lösa in mark från angränsande fastighet, när fastighetensgränsen i samband med kommande fastighetsbildning klarläggs. Detta kan bli både tidskrävande och kostsamt. De fastigheter som planläggs kanske heller inte utnyttjas fullt ut eftersom fastighetsgränsen senare kan visa sig gå utanför det planlagda området.

Kommentar

Kommunerna tar med sig Lantmäteriets information till fortsatt arbete.

Barn och skola

Bil. 3

Barn- och skolnämnden godkänner förslaget till program för detaljplan. Det gemensamma planarbetet och utvecklingsmöjligheterna i ett samarbete med Götene kommun ger förutsättningar för en tätort med goda livsbetingelser och god ekonomisk hållbarhet. En kraftig utbyggnad av tätorten Filsbäck för med sig ett ökat behov av offentlig service. Barn- och skolnämnden stödjer förslaget om ett markområde för byggnation av förskola och grundskola och den placering som föreslagits. Viktigt är att markområdet blir tilltaget så att framtida byggnation av förskola och skola klarar mottagandet av barn/ elever som bor Filsbäck och i dess omland.

Kommentar

I planprogrammet har ett område pekats ut i ett centralt läge för skola/förskola. Det innebär dock inte att det kan vara möjligt att placera exempelvis en förskola i något av de bostadsområden som har pekats ut för att klara framtida behov.

Vård och omsorg

Bil. 4

Vård & Omsorg har tagit del av förslaget till planprogram och ser positivt på att programmet öppnar upp för flexibilitet gällande upplåtelseformer vilket gynnar våra målgrupper. Vi utgår ifrån att behovet av god tillgänglighet i alla avseenden för äldre och för personer med funktionsnedsättning kommer tydliggöras i kommande detaljplaner.

Nybyggnation av bra bostäder för äldre är nödvändig för att tillgodose kommande behov och ligger i linje med den plan för äldreomsorg i framtiden som vård- och omsorgsnämnden tagit fram. I planen konstaterar nämnden att det finns behov av bostäder i beståndet mellan det ordinära boendet och det särskilda boendet för att klara framtidens äldreomsorg. Därför är det av stor vikt att bostäder för äldre, exempelvis trygghetsboende, tas med i planeringen av

Filsbäck. I nuläget är 22 % av Filsbäcks befolkning över 65 år. Det är viktigt att äldre invånare i Filsbäck har möjlighet att bo kvar och vid behov byta bostad i området.

I december 2014 genomförde Vård & Omsorg en undersökning av intresset för trygghetsboende i Vinninga och Filsbäck. I Filsbäck lämnade 42 personer in en intresseanmälan för ett en framtida trygghetslägenhet i Filsbäck.

Utöver lämpliga bostäder för äldre kommer det, när befolkningen växer, finnas behov av lokaler för hemvård och en mötesplats med central placering i området.

Kommentar

I planprogrammet har man ställt sig positiv till ett varierat boende, dvs. att det ska möjliggöras mark för friliggande villor, flerfamiljshus, par- och radhus men även serviceboenden. I en detaljplan går det dock inte att bestämma vilken upplåtelseform som ska användas för bostäderna. Däremot går det att utforma flexibla bostadsplaner som möjliggör för en framtida exploatör att anordna ett trygghetsboende.

Miljö-Hälsa, Samhällsbyggnad

Bil. 5

Miljö- och byggnämnden har tillsynsansvar enligt miljöbalken. Framförda synpunkter nedan faller inom miljöbalkens område och bör tas hänsyn till i samhällsplaneringen. Miljö-Hälsa har tagit del av samrådshandlingar gällande ovan rubricerad planprogram.

Miljö-Hälsa ser positivt på en utveckling av området och följande delar bedöms behöva belysas:

Vatten-Avlopp

Det finns kommunalt vatten och avlopp i Filsbäck. Miljö-Hälsa förutsätter att samtliga områden inklusive fritidsområden inom planprogrammets område kommer att ingå i kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp.

Området är relativt låglänt med högt grundvatten. Detta har varit en försvårande omständighet vid anläggande av enskilda avlopp i området. Kommunalt avlopp anses därav vara en förutsättning för utvecklingen av området.

Kommentar

Vid ett detaljplanearbete inom Filsbäck ska nya bostäder ingå i kommunens verksamhetsområde. Det gäller även vid eventuell planläggning av befintligt fritidsbebyggelseområde.

Dagvatten

Det finns flera vattendrag i området som avvattnar marker men också är recipienter för dagvatten i området. Det finns idag ingen fördröjning eller näringsfällor innan vattendragen når Vänern.

Återkommande bristfällig badvattenkvalitet i området är känt sedan länge. Vänerns ständer i området är långgrunda och omsättningen/omblandningen av vattnet inte optimal för badplatser. Vattendragens föroreningsbidrag av t ex näringsämnen och bakterier till badvattnet är inte försumbar.

Badvattenkvaliteten bör belysas och förebyggande åtgärder prioriteras inför utveckling av området.

Kommentar

Lidköpings kommun håller på att ta fram en utredning för några av kommunens vattendrag för att se över flöden och status avseende föroreningar. Både Filsbäcken och Öredalsån är en del av utredningen. När ny bostadsbebyggelse planeras måste kompletterande dagvattenutredningar tas fram för att säkerställa hur dagvattnet ska tas hand om samt hur man minskar risken för en överbelastning av Filsbäcken och Öredalsån.

Vid planläggning ska kommunerna ta hänsyn till hur dagvattnet ska ledas bort och fördröjas så att det inte uppstår skador eller översvämningar i fel områden. Därför arbetas det mycket med höjdsättning av gator och grönområden för att leda och skapa lågpunkter där dagvattnet kan fördröjas vid kraftiga regn.

Berörda inom planområdet

Bil. 6

Ett samrådsmöte hölls i Filsbäck den 24 augusti 2017 för berörda i Filsbäck-Truve/Svanvik. Synpunkter som kom upp på mötet var bland annat om naturvärden, trafik och byggnadsgestaltning.

Lidköpings Golfklubb

Bil. 7

Lidköpings Golfklubb bedriver verksamhet på golfbanan i Truve med inriktning mot motions- och tävlingsidrott. Vi vänder oss till invånare både inom kommunen, grannkommunerna och hela landet. Vår verksamhet omfattar alla åldrar, både barn och vuxna och vår äldsta aktiva spelare närmar sig 100 år. Golfklubben har idag en 18-håls golfbana, ytor för närspelesträning och en driving range. I klubbhuset och kringliggande byggnader har vi kansli, restaurang, golfshop, maskinhall och verkstad samt utrymme för omklädnings och dusch. I nära anslutning till klubbhuset har vi en uppställningsplats för husvagnar/usbilar för våra gäster samt en bilparkering för medlemmar och gäster.

Golfklubbens verksamhet ger våra medlemmar och gäster goda möjligheter att spela och träna golf. Vi är en av kommunens största idrottsföreningar sett till medlemsantalet, och vi ger ett stort antal människor möjlighet att utöva friskvård i en lugn och fin miljö. Klubben arbetar också med handigolf för rörelsehindrade personer. Klubben bidrar till flera arbetstillfällen och är ett attraktivt turistmål då vi har många gäster utanför vårt eget närområde.

Golfbanan är en grön oas i samhället med välskötta ytor och ett stort arbete läggs ner på att skötseln ska vara så miljövänlig som möjligt. Vi bidrar till öppna landskap och är en bra plats för rekreation. Med rätt planering kan

golfbanan vara en multifunktionell anläggning och kan utnyttjas för så mycket mer än bara golf och dessutom under hela året. Vi bifogar två dokument framtagna av Svenska Golfbundet som beskriver detta.

Nu när planerna på att utveckla Filsbäck-Truve/Svanvik området ska sättas i verket vill vi ge våra synpunkter på hur golfklubben och vår verksamhet kan vara en del i denna utveckling.

Golfklubben är generellt sett positiva till en utveckling i området, men att det inverkar på våra redan idag begränsade ytor ser vi som negativt.

För att vi ska kunna möta kommunens målsättning på 45 000 invånare kommer det sannolikt innebära ett ökat tryck på Lidköpings Golfklubb. Vi behöver därför värna klubbens framtida utvecklingsmöjligheter. En golfklubb är så mycket mer än bara en bana med 18 golfhål. Det behövs bra träningsutrymmen för olika typer av golfslag för att möta behovet. Vi är redan idag trångbodda och ser ett behov att utöka våra träningsutrymmen och på sikt även att utöka antal hål på banan.

Idag finns en Pay and Play golfbana väster om Filsbäck som också innefattas av planprogrammet. Försvinner den banan som planen beskriver kommer de som spelar där idag behöva en annan banan att spela på och då är det troligt att de söker sig till vår anläggning.

Vid tidigare samtal om ersättningsmark för uppställningsplats för husvagn/husbil har nämnts området norr om nuvarande väg 44. Vi bedömer det inte optimalt att behöva passera vägen till fots för att ta sig till och från golfklubben.

Parkeringsplatsen ska enligt planen vara kvar, men delas med servicefunktioner i området. Servicefunktionerna kommer innebära att våra parkeringsplatser i realiteten blir färre än dagens. Den inritade parkeringen norr om väg 44 som ska nyttjas när vår parkering blir full uppstår även där problem att passera vägen till fots för att komma till golfklubben.

Ersättningsmark för träningshål har nämnts vid södra delen av fastigheten Truveholm. Vi har haft kontakter med ägarna av Truveholm, och där har framkommit att de inte är intresserade att minska sina ytor genom avstyckning eller utarrendering. Därmed måste andra lösningar finnas för detta ersättningsområde.

De områden vi finner som intressanta för en framtida utbyggnad av golfbanan har vi markerat i bifogad bild. Vi önskar att dessa områden markeras i planen som "Golfklubbens intresseområde för en framtida möjlig utbyggnad av golfbanan".

Kommentar

Under framtagandet av planprogrammet har Lidköpings kommun och representanter från Lidköpings Golfklubb haft kontinuerlig dialog om marken vid golfbanan. Dialogen har varit öppen och olika förslag har diskuterats. Det förslag som föreslås i planprogrammet har både kommunen och golfklubben gemensamt varit överens om att arbeta vidare med i en kommande detaljplan. När den tunga och intensiva trafiken försvinner från området och kommunen har tagit över gatan, kommer ett arbete inledas med att gestalta och utforma befintlig rv 44 till en lokalgata med bl.a. hastighetsdämpande åtgärder och övergångsställen. Att passera framtida lokalgata ska inte vara svårare än att ta sig över en lokalgata i Lidköping, ex. Hamngatan eller Wennerbergsgatan.

Gällande golfklubbens förslag på utvecklingsmöjligheter anser Lidköpings kommun liksom i tidigare dialoger att det sker lämpligast söder ut mot ny sträckning av rv 44. Detta gäller även vid de utpekade områdena runt Svanvik. Utmed Öredalsån och den del av skogsområdet söder om bostadsbebyggelsen i Filsbäck finns höga naturvärden samt andra begränsningar (strandskydd utmed Öredalsån), vilket inte gör det lämpligt att utveckla anläggningen i dessa riktningar. Även i det grönstråk som finns mellan befintlig bebyggelse och golfklubben finns värden att bevara samt att det är en utpekad skolskog.

Filsbäcks intresseförening

Bil. 8

Filsbäcks intresseförening har inkommit med ett yttrande över planprogrammet för Filsbäck/Truve-Svanvik. Eftersom yttrandet var så omfattande har enbart yttrandets andra del ”Planprogram, behovsbedömning och planeringsunderlag” och tredje del ”Planprogrammet” tagits med i sammanställningen av granskningsutlåtandet. Yttrandet finns i sin helhet i bilaga 8.

Syfte planprogram

Planprogram är ett sätt att utreda och lösa de problem som inte kan hanteras i översiktsplaneringen, allt enligt Boverket.

Synpunkt: Det är därför märkligt att kommunens tjänstemän hänvisade till senare planeringssteg när frågor om olika områdens lämplighet ställdes under samrådsmötet.

Kommentar

Ett planprogram är en övergripande handling med utredningar på en övergripande nivå. Planprogrammet ska visa kommunernas viljeinriktning och peka på de frågor som måste studeras vidare mer detaljerat i ett flertal detaljplaner. All problematik behöver inte lösas redan i planprogrammet, men kommunerna bör däremot redogöra för vilken problematik som ska tas hänsyn till i kommande detaljplanearbete för att skapa goda förutsättningar för befintlig och framtida bebyggelse.

Filsbäck ingår i Biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle.

Synpunkt: Vi kan inte se att planprogrammet och översiktsplanen har tagit det åtagande som ett biosfärområde innebär på allvar, i planeringen. Åtagandet som ett biosfärområde innebär måste också omsättas i praktiken. Våra förslag och hur vi jobbat fram dem är ett ärligt försök att omsätta biosfärområdet i praktiken.

Kommentar

Kommunerna anser att man i planprogrammet tar hänsyn till Biosfärsområdets huvudsyften på ett övergripande sätt i planprogrammet, för att sedan arbeta vidare med dessa i kommande detaljplaner. Ett av biosfärsområdets syften är att utveckla samhället på ett långsiktigt hållbart sätt. Att kommunerna då gemensamt tittar på förtätningsmöjligheter vid en befintlig tätort där det finns möjlighet att nyttja infrastruktur och skapa underlag för exempelvis handel och skola anses vara långsiktigt hållbart. Att i framtida planering arbeta vidare med grönområden, dagvattenhantering och att inventera naturvärden och ekosystemtjänster m.m. ger goda möjligheter att bevara biologisk och kulturell mångfald, ekosystem och landskap.

Behovsbedömning

Kommunen ska enligt Miljöbalken göra en behovsbedömning för att se om programmet innebär en betydande miljöpåverkan. Kommunen har gjort en sådan behovsbedömning. Föreningen har gått igenom behovsbedömningen, den genomgången bifogas som bilaga. Gulmarkerad text är sådan där vi menar att det saknas uppgifter, beskrivning är bristfällig och bedömningar märkliga inklusive den samlade slutsatsen om betydande miljöpåverkan.

Bara för att det saknas kunskap t.ex. om fornlämningar eller artförekomster betyder det inte att de inte finns. En dom från Mark- och miljööverdomstolen visar att förekomst av en enda skyddad art kan utlösa behov av MKB. Filsbäck/Truve/Svanvik är fågelrikt, här finns groddjur, kopparödla och bland annat orkidéer förekommer i området.

Exempel på avsaknad av information:

- Nulägesbeskrivning: beskrivning av naturmiljö, befintlig kulturmiljö, miljöföreningar och störningar.
- Skyddsvärden: rödlistade arter, skyddade arter, fornlämningar
- Planens effekter på miljön: friluftsliv
- Internationella konventioner: ingen uppgift att Filsbäck ingår i Biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle

Synpunkt: Behovsbedömningen behöver göras om, felaktigheter och brister i information rättas till. En behovsbedömning av föreningens förslag bedömer vi kan resultera i att det inte blir en betydande miljöpåverkan.

Kommentar

Behovsbedömningen har setts över och mindre tillägg och ändringar har gjorts. Dock har inte dessa ändringar gjort att kommunernas ställningstagande om betydande miljöpåverkan har förändrats. Kommunerna är däremot fullt

medvetna om att varje enskild detaljplan kräver behovsbedömningar och att det kan leda till att miljökonsekvensbeskrivningar behöver tas fram.

Planeringsunderlag

Inom ramen för planprogrammet ska de planeringsunderlag som behövs tas fram. Utredningsplikten finns oavsett om man gör en miljökonsekvensbeskrivning eller inte. Planprogrammet har vissa planeringsunderlag som grund.

Synpunkter: Planprogrammet Filsbäck/Truve/Svanvik har flera övergripande och viktiga frågeställningar att hantera. Exempelvis: ekosystemtjänstbaserad dagvattenhantering, klimatanpassningar, infrastrukturflöden inklusive kollektivtrafik, gång- och cykeltrafik, säkerställande av rekreationsområdena och skyddsvärd natur, planering och lokalisering av vård, skola och omsorg.

Flera behov av kompletterande planeringsunderlag är identifierade:

- kartläggning av befintligt friluftsliv och rekreation,
- analys av gröninfrastruktur, d.v.s. ekologiska landskaps samband i och kring planprogrammet
- utredning om ekosystemtjänstbaserad dagvattenutredning
- bullerutredning
- förskole- och skolutredning,
- utredning om äldreboende, trygghetsboende och vårdcentral,
- lokalgatan i kombination med kollektivtrafikutredning och bilpoolsutredning
- kulturmiljöutredning

Syftet med utredningarna är att få svar på en mängd frågor som behövs för att kunna planera Filsbäck/Truve/Svanvik så att samhällsmålen kan uppnås samt bibehålla och utveckla Filsbäck/Truve/Svanvik som en attraktiv boendemiljö med möjligheter till försörjning.

Kommentar

De utredningar som intresseföreningen stolpat upp anser kommunerna att man har tagit ställning till i den utsträckning som ansetts som lämpligt i ett översiktligt planprogram. I framtida planarbeten får kommunerna titta vidare på frågorna på en mer detaljerad nivå.

Förvaltningarna för Barn och skola samt Vård och omsorg har lämnat in synpunkter gällande deras verksamheter. I planprogrammet har ett tätare område pekats ut där det finns en viljeinriktning om att möjliggöra för handel och service. I framtida planarbete kan kommunen enbart möjliggöra för detta, sedan behöver det finnas ett behov och intressenter som vill etablera sig i området.

Övergripande samhällsmål som planprogrammet behöver bidra till

Inom ramen för FN-systemen och EU så har Sverige antagit konventioner och överenskommelser för att nå en hållbar utveckling, därtill har Riksdagen antagit miljömål och för en hållbar utveckling.

Flera miljömål berörs av planprogrammet. Vi vill lyfta fram God Bebyggd Miljö. Miljömålet lyder: "Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas."

Plan- och bygglagen anger att markanvändningen i den kommunala planeringen ska vara lämplig. Miljöbalken lägger ansvar på den aktör som bedriver och förändrar en verksamhet att agera linje med miljöbalken. Syftet med miljöbalken är att samhället ska utvecklas i hållbar riktning. Lidköpings kommun har antagit egna miljömål och säger sig sträva efter en hållbar utveckling och kommunen har även ansökt och antagits som ett Biosfärområde inom UNESCO:s globala program för modellområden för hållbar utveckling. Filsbäck-Truve/Svanvik ingår i det området.

Samhället har så sakta börjat att förbereda sig för förändrade förhållanden i form av mer nederbörd, skyfall, översvämningar och högre hälsofarliga temperaturer i värmetoppar. Anpassningarna kallas för klimatanpassningsåtgärder, även här arbetar Lidköpings kommun som ligger i ett utsatt läge avseende översvänningsrisker.

Den kommunala planeringen är ett av de viktigaste instrumenten för att kunna uppnå dessa samhällsmål.

Synpunkt: Vi menar att förslagen om markanvändning i planprogrammet inte hjälper till att kunna uppnå dessa samhällsmål.

Kommentar

Markens lämplighet prövas översiktligt i ett detaljplaneprogram för att sedan mer detaljerat prövas i detaljplan. Den laga kraftvunna plankartan i detaljplanen är sedan det juridiska dokumentet. Planprogrammet är inte juridiskt bindande, utan är ett dokument för att beskriva kommunernas viljeinriktning i framtida planering. I kommande detaljplaner prövas lämpligheten och utredningar/kompletterande utredningar måste tas fram för att säkerställa att så är fallet. En detaljplans planprocess är en demokratisk process där sakägare och berörda till respektive detaljplan har rätt att yttra sig om det detaljplaneförslag som kommunen presenterar.

Det finns inget i dagsläget som beskriver exakt hur områdena kommer att se ut eller hur de kommer att användas. Det finns för tillfället enbart ett planprogram som är under framtagande och som visar kommunens vilja och inriktning om hur de utpekade områdena ska kunna användas på ett övergripande sätt.

Kommunerna bedömer inte att de utpekade markanvändningarna strider mot varken nationella eller lokala mål.

Att bibehålla karaktären och bygga ut - en möjlig kombination

Många Filsbäcksbor bor här och har flyttat hit för att det finns varierad natur in på knuten med både skog, strandmiljöer och öppna gärderna. Naturen bidrar till att vårt samhälle är en god bebyggd miljö. Det finns flera exempel på barn som vuxit upp i Filsbäck och som i vuxen ålder flyttar tillbaka pga. livskvaliteten i området. Naturen inklusive grönytor och trädgångar är en del av karaktären i Filsbäck och den vill vi bevara samtidigt som det byggs många fler permanentbostäder här. Det är därför förfärande att se att planprogrammet föreslår att de största delarna av dessa ytor ska bebyggas. Vi menar att det är möjligt att bevara dessa områden OCH bygga nya permanentbostäder här, skola, förskola m.m. Vi vill också ha kvar möjligheter att Filsbäcks/Truvebor ska kunna livnära sig på jord och skog till nytta och glädje för boende i villor.

Hur det kan vara möjligt redovisar vi i detalj i bilaga 1 och i figur 1 och 2. Där jämförs område för område av kommunens förslag med vad vi anser är en möjlig och lämplig markanvändning. Här finns områden tillagda som vi menar behöver finnas med i planprogrammet och översiktsplanen. En del områden har vi delat upp i delområden. Med hjälp av kompletterande planeringsunderlag kan förslagen detaljplaneras.

Hur det kan gå till - område för område

Vi accepterar inte att områdena 3b, 3c, 6 och 7 planeras för bostäder. Stora delar av skogen i område 5 vill vi freda från bebyggelse - det bör ändå finnas plats för skola och kanske förskola. Här finns skogar och gärderna som är skyddsvärda av många skäl, se nedan, och behövs för att kunna uppnå miljömålet God Bebyggd Miljö.

Kommentar

Område 7, det södra skogsområdet har undantagits från planprogrammet, vilket innebär att kommunen inte har valt att titta vidare på området som ett framtida utvecklingsområde för bostäder. Område 3 (3b & 3c) och 6 kommer däremot att kvarstå som områden utpekade för framtida bostadsområden. Länsstyrelsen har besökt område 3b och ansåg att det var måttliga naturvärden inom området. Detta måste såklart utredas vidare i kommande planarbete. Naturutredningen får visa vilka värden som finns samt om och hur området kan bebyggas och i vilken omfattning.

Under ett detaljplanearbete så tas hänsyn till kultur- och naturvärden, behov och närhet till grönområden, lekplatser m.m. för att kunna säkerställa en god boendemiljö. Det är något som generellt görs i alla planarbeten enligt lagstiftning och bestämda rutiner. Enbart för att ett område pekats ut med markanvändningen för bostäder innebär inte detta att hänsyn inte tas enligt ovan i kommande detaljplanarbeten. Under framtagandet av detaljplanen samlar kommun in mer kunskap och kännedom om dessa värden och behov.

Område 5 kvarstår för utveckling av förskola/skola. Eftersom det finns värdefull skog inom området måste hänsyn tas till denna. En tanke från kommunen är att integrera ett framtida skolområde med skogen, vilket skulle innebära att man låter mycket vegetation vara kvar inne på skolgården. Detta skulle skapa trevliga och pedagogiska miljöer för eleverna.

Vi accepterar inte verksamhetsområde la. Vi accepterar inte villamattor på område 3a, bebyggelsen i område 8 vill vi bara ska läggas i kanterna på gårdet (den östra och den västra kanten) med högst 1,5-2 våningshus. Område 3a vill vi ska detaljplaneras så att befintliga dammar planeras för dagvattenhantering och att området norrut planeras i delområden som knyter an till karaktären i Filsbäck.

Kommentar

Område 1 (1a) kvarstår för mindre verksamheter. Tyvärr hade texten om verksamhetsområdet fallit bort i samrådshandlingen. Detta är nu åtgärdat. Tanken med verksamhetsområdet är att ge möjlighet att bo och arbeta i samma tätort. Med mindre verksamheter menas verksamheter som inte är störande för omgivande bostäder, t.ex. kontor, lager och service.

Intresseföreningens tankar kring dammarna inom område 3 (3a) och att använda dessa för framtida dagvattenhantering kan bli aktuellt. Det vore bra att kunna använda befintliga dammar och miljöer för att hantera stora regnmängder.

Område 10 ska inte användas till en enorm parkering. Det finns flera bättre användningsområden och behov. Område 11 är redan ianspråktaget för lokal näringsverksamhet: det området vill vi inte ska bebyggas. Vi vill förekomma förslag från andra aktörer: Vi vill inte ha etableringar söder om skogen ut mot nya riksväg 44.

Kommentar

Kommunens viljeinriktning är inte att hela området ska asfalteras och bli en stor parkeringsyta. Det är mer tänkt att fungera som en kompletterande parkering när befintlig parkeringsyta vid golfklubben är full. Kommunen ser gärna att den är ”grön” och att man jobbar med att hålla nere med de hårdgjorda ytorna.

Det måste tydligt och klart framgå av översiktsplanen att skogarna och golfbanan (område 3a och 7) är områden för flera viktiga ekosystemtjänster (biologisk mångfald, rekreation, skogsbruk, vatten och temperaturreglering, pedagogik) så att planen blir styr bort möjligheten att exploatera området.

Kommentar

Område 7 kvarstår som det skogsområde det är idag.

Vi föreslår nya områden för hus med flera funktioner. Med flera funktioner menar vi hus med lägenheter, lokaler för mindre näringsverksamhet såsom

kontor, handel, restaurang/café, vård och omsorg, föreningsverksamhet m.m. Husen kan vara 2- 2 1/2-plan och ytor för detta finns vid Klovet (område 1b), kan vara möjligt där det idag ligger en verkstad (1b) och på tomten med Grillkiosken (område 4c). Det viktiga är att de inte dominerar över tr den.

Kommentar

Om det ska finnas service och handel inom Filsbäck-Truve/Svanvik så har kommunerna sett att det är viktigt att detta finns i ett centralt läge där invånarna inom de båda kommunerna har tillgång och närhet till den service/handel som etablerar sig. Lidköpings kommun  r däremot positivt inställda till att i ett senare skede, direkt genom prövning i detaljplan, titta vidare på de områden som intresseföreningen pekar på. Men f r närvarande  r områdena inte utredda och kan inte tas med i planprogrammet.

Vi föreslår en förskole- och skolutredning som ser närmare på var en skola  r lämplig och hur stort område den skulle behöva. Om det finns underlag för en skola kommer det också finnas behov av fler förskolor. Vi tror att det kan gå att bygga skola i område 5 eller att det finns andra lämpliga områden. Förskolor kan byggas på andra ställen  n befintlig, t.ex. i område 3a. Här vill vi se småskaliga byggnader som ligger nära naturen och integreras med den likt nuvarande förskolan.

Kommentar

Det  r möjligt att det kommer att krävas fler förskolor än vad det området (omr. 5) som är utpekad för skola/förskola g r. Vid framtida detaljplanearbeten kommer dialoger hållas med Barn och skola för att se till att behovet täcks. Detta kan leda till att förskolor integreras i nya bostadsområden. Texten i planbeskrivningen har kompletterats med motsvarande.

När det gäller permanent bebyggelse i område 2 vill vi uppmärksamma kommunen på översvämningsriskerna. Det är viktigt att ha med i fortsatt planering.

Kommentar

Det  r en förutsättning för permanenta bostäder att dimensionerade nivåer för stigande vatten kan säkerställas. Skulle den dimensionerade nivån för Lidköping frångås så riskbedöms och motiveras detta.

Vi menar att det finns många skäl till varför vi har dessa ståndpunkter när det gäller att bevara så stora delar av skogen och g rderna. Vi menar att vi står på god grund när vi anser att de områden som vi inte accepterar för bebyggelse inte är lämpade för det i lagens mening, varken i PBL eller Miljöbalken. Det vill säga förslagen strider mot vad som menas med lämplig markanvändning enligt 2 kap miljöbalken därför att:

Områdena är viktiga rekreatiomsområden

Att vistas i natur och gröna miljöer minskar stress, stimulerar till fysisk aktivitet och lek och förbättrar därigenom människors hälsa och välbefinnande. Det är vetenskapligt visat och det skriver till och med Boverket om. Det som planeras byggas och utvecklas hänger ihop med naturen.

Föreningen sätter stort värde på skogarna inklusive lövskogen (3b) och område 7. Detaljplanering av bostäder i t.ex. 3a bör planeras så att friluftslivet blir lättillgängligt. Därför behöver skogarna finnas kvar. Skogarna inklusive 3b och 7a har höga rekreativvärden nu och kommer bli högre ju fler som bor i Filsbäck/ Truve. Den södra delen av skogarna i område 7 är en skyddszon till nya riksväg 44. Den kan i viss mån dämpa buller och tar bort synintryck från vägen.

Kommentar

Som tidigare beskrivit så har Lidköpings kommun valt att ta bort utvecklingsområde för bostäder i skogsområdet.

Skogarna och intilliggande gården är områden som barnen leker i, vuxna och ungdomar går och motionerar i, för en del att plocka svamp och bär i och för de flesta att njuta av naturen i. Skogarna ihop är tillräckligt stort för längre promenader, löparrundor och på vintern längre skidåkning som då också inkluderar golfbanorna. De olika skogarna (här finns många olika typer), gården, strandområden och bäckar ger oss som bor här olika positiva och stärkande upplevelser under alla årstider.

Badet vid campingen är dessutom en tillgång för oss som bor här och lockar besökare från staden. Därifrån kan man också se Kinnekulle och njuta av en utsikt över öppet vatten. Truvebadet har också kvaliteter.

- Ju fler som bor i Filsbäck desto högre rekreativvärden kommer dessa skogar och andra rekreatiomsområden att få.
- Ju fler som bor i Lidköping desto högre rekreativvärden kommer dessa skogar och andra rekreatiomsområden att få.

Kommentar

Planbeskrivningen har kompletterats med information om hur man kan tänka sig en framtida utveckling av stränderna och baden.

Områdena har höga naturvärden

Filsbäck kan visa upp många olika typer av skogar vilket i sig är ett värde att bevara. I område 7 finns en skog med olikåldrad blandskog, med äldre tallar samt områden med alkärr, utan spår av kalhyggesbruk. Här växer orkideen knärot. Sådana miljöer är sällsynta i dagens skogsbrukslandskap och är viktiga för en mängd olika fåglar och andra djur och växter. Område 3b (västra skogen) är en lövskog med flera olika trädslag såsom sälg, asp och på väg in ek och gran. Området har ett mycket rikt fågelliv. I område 7 och 3b finns träd i alla stadier, och mycket död ved. Sådan död ved är paradoxalt nog full av liv. Det är

grundläggande ekologisk kunskap. De utgör viktiga livsmiljöer för insekter och svampar. De är till exempel viktiga övervintringsplatser för pollinerare som humlor och ensamlevande bin. De är både övervintringsplatser och matförråd för olika ensamlevande steklar.

Insekterna blir i sin tur basen för ett rikt fågelliv. Sälgarna ger pollinatörer mat om tidig vår. Sådana miljöer som västra skogen (3b) är än mer sällsynta och är mycket viktiga för en mängd olika fåglar och groddjur andra djur och växter och svampar. Här har bland annat observerats svartvit flugsnappare, kattuggla, stjärtmes och scharlakansröd vårbägare. Skogsstyrelsen har uppmärksammat skogarna ur rekreations- och naturvärdessynpunkt och har i sitt samrådsyttrande till kommunen framfört att de behöver utredas vidare.

På samrådsmöten för planprogram och för översiktsplan sa en av kommunens tjänsteman att man tänker sig bostäder i södra delen av skogen. Det är direkt olämpligt av flera skäl, bland annat eftersom det kommer att förstöra de värden som finns. Skogen är bara 6 ha, bygger man i den blir den ännu mindre vilket dessutom skulle leda till lägre kvalitet på kvarvarande skog. Vill kommunen skapa bostadsområden med lund- eller skogskaraktär så finns det inget som hindrar att nya bostadsområden som läggs på annan, lämpligare mark, ges sådan karaktär genom att nyskapa den karaktären genom planering och plantering. Enbart då skapas nya värden, förslaget i planprogrammet förstör befintliga värden.

Områdena har pedagogiska värden

Filsbäcks förskola och fritidshem håller en mycket hög kvalitet. Barnen mår bra att vistas där. Barnen och personalen vill gärna vara ute men de har inga naturområden som är planmässigt säkrade för sin verksamhet. De har en skolskog bredvid Lidköpings golfbana men den är i dagsläget osäker pga. av att det skjuts in golfbollar i skogen då och då.

Föreningen anser att planprogrammet måste säkerställa tillgång till flera skolskogsområden för pedagogisk verksamhet, vilket inte bara är Filsbäck till nytta. Att kunna visa upp många olika typer av skogar (område 3b, 5, 7) visa på olika sorters skogsbruk (7) och visa hur en skog växer fram (3b) fram har höga pedagogiska värden. Gärderna (område 6, del av 8 och del av 3a) har sina värden. Filsbäcks närheten till Vänern med strandområden ger också möjlighet att lära elever om djur- och växtliv i och kring Vänern. Dessutom kan man lära sig om Vänerns reglering och hur naturen runt sjön förändrats historiskt. Och mycket mer. Sammantaget är alla dessa områden därför av mycket högt pedagogiskt värde inte bara för barnen i Filsbäck utan för Vinningaskolan och för alla skolbarn i Lidköping.

Truvegården är en utmärkt utgångspunkt som används av en del skolklasser men som skulle kunna användas mer även av skolor i övriga kommunen. Skolor kan göra hel- eller halvdagsexkursioner i området. Till Filsbäck kan skolorna i staden, till exempel Fredriksdalsskolan, Östbyskolan och De la Gardiegymnasiet dessutom ta eleverna med cykel från staden, trafiksäkert och klimatsmart på den

nyasfalterade cykelbanan. I detta ligger också sociala värden. När cykelbanan till Vinninga är klar blir det möjligt att cykla även därifrån.

I områdena finns kulturhistoriska värden

I behovsbedömningen över om det behövs en miljökonsekvensbeskrivning, under beskrivningen av planområdet, rubriken "Befintlig kulturmiljö" så står endast "Inget aktuellt". Det är ju uppenbart direkt felaktigt! Här lite vad vi sammanställt under processen:

Inom planprogramområdet finns fornlämningar. I samband med nya sträckningen av riksväg 44 har arkeologiska utgrävningar genomförts vid Helde och Filsbäcks egendom. Vid Filsbäcks egendom, precis öster om den gamla landsvägen till Vinninga fann man rester av långhus daterat till runt 130-325 e. Kr, romersk järnålder. Öster om Filsbäcks egendom, i skogskanten ut mot åkern finns en domarring och bautastenar. I planprogramområde 10, östra delen finns fornlämningar. En fastighetsägare fick inte gräva här eftersom det låg fornlämningar i marken enligt uppgift från Götene kommun.

Kommentar

Inom programmets planområde finns det fornlämningar. Men den behovsbedömning som är gjord utgår från de utvecklingsområden som är utpekade i markanvändningskartan, eftersom det är där det kan komma att ske förändringar. Behovsbedömningen är kompletterad, och upplysningen om fornlämningen vid område 10 är inlagd.

När Västergötland var indelat i kungliga områden som kallades för bon (boindelningen omnämns i Äldre Västgötalagen) så ingick Filsbäck och Truve i Väbo härad som i sin tur ingick i Skalunda bo andra källor nämner Ökull/Kynda bo. Vid Svanvik kallas marken för Kristningamarken. Här lär man ha landstigit när man färdades över Vänern för att komma till Skeby kyrka och bli döpt. Tidig medeltida dop i sjön där är också en möjlig tolkning av namnet. Skeby nuvarande kyrka färdigställdes omkring 1150. Fynden från Trafikverkets utgrävningar, kunskapen om boindelningen och bristen på arkeologiska utgrävningar i Västergötland indikerar att det kan finnas fler värdefulla fornlämningar i planprogramområdet.

Truveholm

Fastighetsägarna håller på att renovera Truveholm. På Göteborgs universitet, Dacapo i Mariestad har det upprättats en plan för restaurering av trädgård och park. Markerna som tillhört gården är avstyckade och gården utgörs idag av en reveterad mangårdsbyggnad, två flyglar i timmer, en fatabur, liten stallbyggnad och ett hus som varit trädgårdsmästarbostad. Byggnaderna omges av resterna av en park i engelsk stil. Vid Öredalsån finns grunder av badhus och brygghus.

I Trafikverkets utredningar inför nya sträckningen av riksväg 44 framkom att Truveholm var värt att bevara. Riksantikvarieämbetet har lämnat besked att de kan hjälpa till med att restaurera panoramatapeten i huvudbyggnaden. Länsstyrelsen har gett förhandsbesked om att K-märka den engelska parken som

omger byggnaderna. Innan nuvarande ägare kunde köpa Truveholm tog Lidköpings kommun initiativet att ta kontakt med dem. Syftet var att försäkra sig om att skulle kunna vårda och bevara de kulturhistoriska värdena i och runt Truveholm annars skulle kommunen använda sin förköpsrätt.

Kommentar

Se tidigare svar om Truveholm.

På Truveholm har Johan Gabriel Richert levt och verkat. Han var jurist, född i Tidavad, och blev med tiden en av 1800-talets viktigaste jurister i Sverige, satt i lagkommitten 1814-1833 och i lagberedningen under andra halvan av 1840-talet. Richert blev som tjuugoettåring (!) utsedd till vice häradshövding. Hans envetna arbete för att humanisera brottslagstiftningen och moderniser civillagstiftningen räknas till de stora insatserna i svensk lagarbete. Han kämpade också under sin karriär mot privilegievälde och skråväsende. I ena flygeln på Truevhof m hade han juristskola (notarieflygeln). En minnessten finns i parken.

Områdena ger ekosystemtjänster till nytta för det lokala näringslivet och samhället

Ekosystemtjänster är ett begrepp som nu är etablerat och som håller på att integreras i stor skala i samhället. Ekosystemtjänster är de tjänster som naturen tillhandahåller människan gratis och som vi människor ofta bortser från. Det är tjänster som hade kostat pengar att få eller skapa om inte ekosystemen hade tillhandahållit dem. Ofta är det dessutom mycket svåra och komplicerade tjänster som naturen tillhandahåller och att ersätta dessa tjänster med mänskliga eller maskinella tjänster går många gånger inte, när det går blir ofta mycket dyrt och det är osäkert om resultaten blir lika bra. Underhåll och driften av sådana mänskliga ersättningstjänster riskerar också att bli dyr och osäkert avseende de önskvärda resultaten.

Kommentar

Lidköpings kommun har börjat jobba mer och mer med ekosystemtjänster. Det är även något som ska tänkas in när nya områden planeras framöver för att säkerställa och gynna ekosystemtjänster som finns men även de som kan förstärkas. Det kan också vara så att kompensationsåtgärder behöver göras för ekosystemtjänster pga. en exploatering.

Ett mycket enkelt exempel är Filsbäcks camping. Tänk en campingplats i ett industriområde, vem vill campa där? Campingen ligger nu i planprogrammets område 4 i direkt anslutning till badet i Väneren med utsikt över Kinnekulle och Kinnevikens vatten möter himlen i horisonten. En utsikt som skänker själen ro! Campingen är på flera sidor omgiven av träridåer. Det är dessa värden som gör att turister stannar här, får dem att återkomma och bo på campingen. De är rekreativa värden som bidrar till människors hälsa och till campingens ekonomi och arbetstillfällen!

Därför anser vi att område 4 som nu i planprogrammet beskrivs som verksamhet, måste delas upp i 4a och 4b. Där blir område 4b badet som istället måste beskrivas som rekreationsområde för att säkerställa dessa ekosystemtjänster.

Kommentar

Filsbäcks Camping nämns som rekreation för boende i området i planbeskrivningen.

Område 3b, 3c, del av 5, 6 och 7 tillhandahåller också gratis tjänster som kommer att bli allt viktigare. Det handlar om klimatanpassningsåtgärder. Mer om det under rubriken Klimatanpassning.

När nya riksväg 44 invigs kommer trafik att söka sig den vägen. Trafikverket anger emellertid att upp till 50 % av trafikmängderna kan komma att vara kvar på gamla 44:an. Därigenom kommer trafikbuller att komma både norr ifrån som söder ifrån. Områden med växtlighet främst skog dämpar och kan skydda bostäder från trafikbuller. Buller är vetenskapligt dokumenterat en orsak till stor ohälsa, bland annat i form av hjärt- och kärlsjukdomar, stress, och förändrad metabolism. Som ett exempel på växlighetens bullerskyddande effekt kan boende på Bryggvägen vittna om att bullersituationen förvärrats i fler steg, från det att den ensidiga allén vid 44:an avverkades till att kommunen förra året hårdavverkade träden i grönområdet runt Bryggvägen. Skogsområdena i Filsbäck (område 5 bokskogen och 3b västra skogen) har en viktig bullerdämpande effekt för de bostadsområden som ligger söder respektive öster om dessa. Område 7 södra skogen och resterande delar av den skogen kommer att bli viktiga för hela Filsbäck för att dämpa bullret från trafiken på den nya 44:an. Bullerdämpningen är en ekosystemtjänst som gynnar folkhälsan i Filsbäck och som vi anser därför måste säkerställas.

Den största markägaren bedriver dessutom rekreationsanpassat skogsbruk och genomför på eget initiativ uppskattade friluftsförbättrande åtgärder för alla Filsbäcksbor.

Samtliga skogsområden ger som nämnts rekreationsvärden och bullerdämpning och bidrar därigenom till att Filsbäck för många är ett attraktivt område att bo i. Träden renar också luften. Även jakt sker i dessa skogar.

Det är uppenbart att kommunen också anser att Filsbäck är ett attraktivt område för fler bostäder. Men vi menar att kommunen inte har förstått vari dessa värden ligger. Det som rekreation och bullerdämpning samt den landskapsbild som skogar, gärderna och baden ger, bidrar till att öka värdet på fastigheterna i Filsbäck. Behålls skogen i område 3b och 7 blir bostäder i område 3a mer attraktiva än de annars skulle bli. Område 7 och 3b tillhandahåller därigenom en ekosystemtjänst som leder till ökade fastighetsvärden. Planförslaget förstör dessa ekosystemtjänster.

Kommentar

I arbetet med förstudien för flytt av rv 44 redovisade Trafikverket siffror på den trafikmängd som de beräknade skulle bli kvar på befintlig rv 44. I förstudien redovisas en årsdygnstrafik (ÅDT) på ca 2500 fordon genom Filsbäck. ÅDT genom Filsbäck ligger idag på ca 10000 fordon.

De är viktiga för klimatanpassning

Samhället har så sakta börjat att förbereda sig för förändrade förhållanden i form av mer nederbörd, skyfall, översvämningar, erosion och högre hälsofarliga temperaturer i värmetoppar. SMHI, SGI, MSB med fler myndigheter har fått flera olika uppdrag av regeringen för att arbeta med att förbereda och förstärka samhällets förmåga att hantera dessa förändrade förhållanden. Lidköpings kommun inklusive Filsbäck ligger i ett utsatt läge avseende översvänningsrisker och vid flera somrar de senaste 10 åren har temperaturerna varit höga, och vattnet i sjön varmt. Svalkan har funnits i skogen och skogen har kylt ner även sin omgivning, dvs. bostadsområdena.

Klimatanpassning är ett allmänintresse som måste tas hänsyn till i samhällsplanering (PBL 2 kap, 3 §). Kommunen ska ta hänsyn till klimatförändringar i sin översiktsplanering (PBL 3 kap, 4 §). Särskilt viktigt är det att klimatanpassning beaktas i övergripande planering eftersom det påverkar de efterföljande delarna av planerings- och byggprocesserna. Att ta fram strategier för att bevara och utveckla grönstrukturer är ett viktigt instrument. Ytor som blå- och grönstrukturer är viktiga för att klimatanpassa både befintlig och ny bebyggelse. Allt ovan enligt Boverket. I Filsbäck har vi redan befintliga blå- och grönstrukturer. Men dessa omhändertas inte av planprogrammet, tvärtom anges dessa som möjliga att bebygga.

För att minska riskerna eftersträvar klimatanpassningar att minska antal hårdgjorda ytor så vattnet kan infiltrera i marken. Vattnet ska fördröjas på sin väg till dagvattenledningar och större vattendrag. Fördröjningsmagasin kan även vara öppna dagvattenlösningar så som dammar, de kan också bestå av naturliga våtmarker och vattendrag. Träd och parker fungerar även som fördröjningsmagasin i sig.

Område 3b, 5, 6, och 7 tillhandahåller redan i befintligt skick naturlig infiltration och fördröjningsmagasin. Det är de naturliga skogliga våtmarkerna i områdena som står för detta. Dessa marker fungerar även som ytor för tillfälliga översvämningar. Skogsmarken och träden i sig fungerar även som fördröjningsmagasin utöver våtmarkerna i skogen.

I den konsultrapport om dagvatten som bifogas planprogrammet anges att det ska anläggas nya fördröjningsmagasin vid en exploatering. Konsultrapporten skriver emellertid att ”Området mellan golfbanan och Stenåsvägen är svårt att lösa, speciellt den södra delen verkar ha mycket stående vatten och har dåligt fall mot utloppen. Området bör granskas noggrannare och troligen omarbetas för att kunna bli aktuellt för exploatering. Speciellt östra och södra delarna kan

ifrågasätts” (sid 8) Det är område 3b västra som beskrivs. I planprogrammet visar figur 11 ”Skyfallskartering över planområdet vid 200-års regn” att stora vattensamlingar uppstår i områdena 3b, 5 och 7.

Kommentar

Lidköpings kommun har efter dagvattenutredningen fått kännedom om att den östra delen av område 3 (3b) är ett blött område med stående vatten. Det är något som kommunen måste titta närmare på i en kompletterande dagvattenutredning – är det möjligt att göra åtgärder i området eller ska delar avsättas för dagvattenhantering? Det är inget som man kan svara på idag utan det kräver en mer detaljerad planprocess.

Redan idag ger dessa områden infiltration av nederbörd och de skogliga våtmarkerna fungerar som stora fördröjningsmagasin som motverkar översvämningar nedströms och avlastar Va-systemen. Att ersätta dessa naturliga och redan befintliga gratistjänster som områdena tillhandhåller, det innebär stora investeringar i Va-system och anläggningsarbeten. Förslaget innebär alltså att kommunen ska förstöra naturens gratistjänster för att sedan försöka åstadkomma ersättningar, som inte är gratis.

Kommentar

Det finns alltid intressen som ställs mot varandra, i det här fallet bristen på bostäder respektive naturområden som bidrar med naturliga infiltrationsmöjligheter. Att väga olika intressen mot varandra är något som alltid görs i en planprocess när kommunen utreder markens lämplighet.

De ersättningar som beskrivs planeras delvis på mark som inte ägs av kommunen. Erfarenheter från Botkyrka kommun med att arbeta med klimatanpassningsåtgärder är att det är betydligt lättare att genomföra dessa på sin egna mark än att få andra markägare att vidta åtgärder.

I flera kommuner som påbörjat ett klimatanpassningsarbete efterliknas naturen när fördröjningsmagasin och infiltrationsanläggningar anläggs. I Augustenborg i Malmö anlades den miljömässigt och ekonomiskt mest fördelaktiga lösningen på översvämningssystemen. Dagvattensystemet består av dammar, kanaler och en del gröna tak som har integrerats i den befintliga miljön. Kostnaden för att anlägga systemet i Augustenborg uppgick till cirka 35 miljoner kronor när arbetet genomfördes mellan 1998 och 2002.

Kommentar

De åtgärder som vidtogs i Augustenborg, Malmö gjordes i ett befintligt flerbostadsområde från 1940-talet. Att göra åtgärder i redan utbyggda områden kan bli besvärligt och kostsamt. I övrigt så satsade Malmö stad även på att göra bostadsområdet till en hållbar stadsdel, vilket också kan ha bidragit till den höga slutsumman. Därför är det viktigt att tänka in så mycket som möjligt i detaljplanprocessen när nya bostadsområden ska exploateras, så att man kan slippa att göra kostsamma åtgärder i efterhand.

Skogarna reglerar också temperaturen. Vid höga temperaturer är de svalare i skogar, särskilt flerskiktade sådana som 7a, och skogarna kyler även ner sin omgivning. Det gör även mindre trädjungar. Filsbäck är alltså omgivet av svalkande och nerkylande ekosystem.

Vi menar därför att för att bibehålla de redan befintliga klimatanpassningar som område 3b, 3c, 6 och 7 redan idag tillhandahåller så måste dessa områden skyddas från bebyggelse. Delar av område 5 kan också vara aktuellt ur denna aspekt.

Viktiga funktioner för ett attraktivt Filsbäck/ Truve

För att kunna ha ett attraktivt Filsbäck behöver planprogrammet se över flera funktioner. Flera är nämnda tidigare i samband med t.ex. ekosystemtjänster och områdesindelning men vi vill även framhålla dem här var för sig.

Dagvattenhantering

Föreningen vill uppmärksamma kommunen på att det är känt hos fastighetsägare med källare att dagvatten är en viktig fråga för Filsbäck/Truve. Det är inte ovanligt med översvämningar i källare. Område 3b är känt för att vara fuktigt även i den södra delen.

Kommentar

Att ta hand om dagvatten är generellt en ansvarsfråga som ligger dels på kommunen och dels på den enskilda fastighetsägaren. Fastighetsägaren ska kunna ta hand om det dagvatten som faller på den egna fastigheten. Inom planlagd mark är kommunens ansvar att leda bort och fördröja dagvatten så att skador inte uppstår eller viktiga gator översvämmas. Detta sker generellt i alla nya detaljplaner. Ett aktuellt exempel är den senaste detaljplanen för Askeslätt, där kommunen har arbetat mycket med grönytor och höjdsättning på mark och gator för att leda dagvattnet till rätt områden och bort från de enskilda fastigheterna.

Filsbäcken och Öredalsån som dagvattenrecipienter

Dagvatten från nya riksväg 44 kommer ledas ner i Filsbäcken och Öredalsån. Vattendragen meandrar i sand/lerjordar och starka variationer i vattenstånd kan få konsekvenser för vattendragen och dess omgivning.

Vi anser att planprogrammet i första hand ska förlita sig på ekosystemtjänstbaserad dagvattenhantering och att det bör noggrant utredas vilken kapacitet som vattendragen har som recipient av dagvatten innan detaljplanering av bostäder påbörjas. Man behöver ta med i utredningen behov av erosionskydd och om hur de kan undvikas eftersom det skulle påverka åarnas meandrering.

Kommentar

Lidköpings kommun håller just nu på att ta fram en dagvattenutredning kring några av kommunens vattendrag. Filsbäcken och Öredalsån är med i utredningen.

Attraktiva och tydliga in/utfarter

Idag är infarten otydlig och inte sammanhållen till Filsbäck när man kommer från Lidköping. Vårt förslag i tabellen nedan bygger på en tanke om en tydlig och trivsamt början på Filsbäck som vi tror kommer att förstärka förståelsen för den nedsatta hastigheten.

Kommentar

När Lidköpings kommun tar över befintlig rv 44 kommer gatan att projekteras om till en lokalgata med hastighetsdämpande åtgärder för att hålla nere hastigheten.

Persontransporter till och från Filsbäck

Det behöver utredas hur persontransporterna till och från Filsbäck kan ske så att utbyggnaden inte leder till mer biltrafik. En förutsättning är att det finns en kollektivtrafik (buss med viss komplettering av tåget) med betydligt högre turtäthet än idag (halvtimmestid brukar kunna öka resandet kraftigt). Det är viktigt att förstå att kollektivtrafikresandet inte tar slut inne i stan; tidtabellerna måste anpassas så att det går att byta till och från avgångar och ankomster med Kinnekullebanan (vid resecentrum) och inte minst med Expressbuss 1 och buss 200. Nattbussarna är avgörande att de finns kvar för att ungdomar ska kunna ta sig hem utan att bli hämtade med bil. Kostnaden ska vara samma som för stadstrafiken. Utred gärna en linje ända till Källby för stadstrafiken. Inne i Lidköping behöver bussarna ges förtur när de ska in i Lidköping och ut därifrån. Idag står de i samma köer som bilarna. Det ger ingen attraktiv kollektivtrafik.

Kommentar

Det sker en dialog mellan Lidköpings kommun och Västtrafik. Kommunen har uttryckt ett önskemål om att få en stadslinje till Filsbäck men i dagsläget anser Västtrafik att det inte finns underlag för en sådan linje. Men det innebär inte att det kan finnas underlag i framtiden om Filsbäck –Truve/Svanvik bebyggs med planprogrammet som grund. Gällande nattbussarna kan inte Lidköpings kommun svara på om Västtrafik kommer att dra om linjen ut till nya rv 44. Skulle så vara fallet, kommer en busshållplats att anordnas i höjd med väg 2611. Gång- och cykelvägen som ska gå mellan Vinninga och Filsbäck kommer att passera busshållplatsen.

Cykelvägarna är vi mycket nöjda med och vill ge en eloge till kommunen för att de alltid snöröjs snabbt på vintern!

Föreningen inbjuder kommunen att återkomma med en skiss på lokalgatan och starta en dialog med föreningen om hur den och kollektivtrafiken ska utformas.

Kommentar

Lidköpings kommun är positiva till en dialog med intresseföreningen när det är aktuellt att börja projektera lokalgatan genom Filsbäck.

Buller

Trafikverkets analyser visade att trafiken förväntas delas sig mellan nuvarande riksväg 44 och nya vägsträckan. Så mycket som 50 % kan bli kvar genom Filsbäck! Det är oroväckande siffror. Bullret är fortfarande den faktor som riskerar att miljömålet God Bebyggd Miljö inte kan uppfyllas.

Vi menar därför att det måste till en detaljerad bullerutredning som tar in olika scenarios av framtida bebyggelse, kollektivtrafik, antal boende och lokalgatans utformning. Föreningen undrar om det finns behov av ett kontrollprogram för buller när nya vägsträckan sätts i drift. Går det och vad skulle det i så fall kunna omfatta? Studier av flöden? Studier av buller?

Kommentar

Se tidigare kommentar om framtida trafikmängder på befintlig rv 44. Bullerutredningar görs i detaljplaneskedet. Då tittar kommunen på hur mycket trafik som passerar, andelen vanliga fordon respektive tunga fordon, avstånd till ny bebyggelse och liknande.

Bullerdämpande åtgärder mot nya riksväg 44

Vi undrar om det kommer att bli bullerdämpande åtgärder mot nya riksväg 44 mot Filsbäck/ Truve? Även om lagkraven följs för bostäder skulle det vara en välkommen åtgärd för både Filsbäckens egendom, bostadsområdena och rekreatiomsområdena. Det är ju inte förbjudet att göra åtgärder även om bullret håller sig inom lagkrav. Vi vill gärna se bullerdämpande åtgärder vid nya riksväg 44 i form av lägre jordvallar som tar däck- och motorljud där vägen går över åkermark. De kan ha höjden mot vägen och sedan släntas ner så att slänten blir en del av den brukade åkermarken eller det kan vara lägre jordvallar som anläggs med planteringar ovanpå (bli ett estetiskt inslag). Det är en del i att göra planprogramområdet attraktivt.

Kommentar

Vid planering av ny bostadsbebyggelse måste bullerberäkningar göras mot den nya 44:an för att säkerställa att riktvärdena för trafikbuller uppfylls. När Trafikverket planerade och projekterade den nya sträckningen av rv 44 bör hänsyn och beräkningar för trafikbuller gjorts.

Behov av ny förskola och skola

Föreningen är mycket positiv till att barnen ska kunna få en skola där de bor men planprogrammet behöver kompletteras med en utredning och förskola och skola. Vinningaskolan är redan trångbodd, gymnastiksalen inte tillräcklig. Vi vill undvika att Filsbäck/Truve/Svanvik hamnar i en period av brist på förskoleplatser och besvär för Vinningaskolan. Hur stort blir behovet av förskola och skola? Hur många fler barn behövs för att bära ny förskola och skola? Hur blir det om man bygger i etapper? Vilka bostäder ska man bygga först? Hur stora etapper ska man bygga? Hur har barnkullarna varierat senaste 10 åren i Filsbäck?

Kommentar

För närvarande fungerar den lösning som är, dvs. att Filsbäcksbarnen går i skolan i Vinninga. Men när nya bostadsområden börjar exploateras och inflyttning sker uppstår behovet av förskola/skola relativt snabbt. Det är därför viktigt att kommunen tidigt möjliggör för förskola/skola så att det finns mark redo för när det är aktuellt att börja bygga. Beroende på hur stora områden som planeras, kan det bli så att nya tomter släpps i etapper. I snitt har det fötts ca 8 barn/år de senaste 10 åren i Filsbäck.

Trygghetsboende och småskaligt äldreboende

Vi menar att kommunen ska planlägga för trygghetsboende i Filsbäck så att äldre i Filsbäck kan bo kvar även när de inte orkar ha kvar en villa. Vi menar att kommunen ska utreda möjligheten till småskaligt äldreboende. Båda boendeformerna är viktiga. Att bo nära naturen, kvar i det område man trivs i medför en ökad livskvalitet. Här finns nu äldre med barn och barnbarn i Filsbäck som i framtiden kan behöva sådant boende.

Kommentar

När kommunen planlägger markområden så kan man bestämma markanvändning, t.ex. bostäder, men det är inte möjligt att bestämma vilken upplåtelseform som ska användas. Därför är det viktigt att kommunen dels planerar så flexibelt som möjligt och dels att det finns intressenter som vill bygga trygghetsboende.

Vårdcentral

Vi vill att möjligheten till en småskalig vård/barnavård/mödravårdscentral utreds. Hur stort underlag behövs? Kan man öppna en filial till befintlig vårdcentral? Skulle något av flerfunktionshuset i 1b eller 4c kunna passa?

Kommentar

Se tidigare kommentar om vårdcentral.

Att gynna arbetstillfällena och näringsverksamhet i Filsbäck?

Vi anser att verksamhetsområdet ska strykas ur planprogrammet och att sådan verksamhet samlokaliseras till befintliga verksamhetsområden t.ex. i Kartåsen. Verksamhetsområdet kommer leda till mer trafik, både bil och tung trafik och förstöra utsikten för boende utmed Vinningavägen.

Kommentar

Tanken är att det ska vara ett område där mindre verksamheter kan etableras, som inte kan klassas som industriverksamheter och inte alstrar så mycket trafik eller tunga transporter. Exempelvis kontor, service, verkstäder eller dylikt.

Istället föreslår föreningen att kommunen ska gynna det lokala företagandet och de entreprenörer som redan bor och verkar i Filsbäck/Truve/Svanvik. Flera använder just naturen, jorden och skogen. Andra har hemmakontor, eller lokaler hemmavid för sina småföretag. Kommunen har arbetsplatser på förskolan och

fritidshemmet. Med föreliggande förslag stöds både näringsverksamhet och verksamheten vid kommunens förskola och fritidshem.

Befintliga och planerade detaljplaner -alltid skötselplaner för naturmark och parkmark

Filsbäck har fått erfara vilka problem det kan innebära när en detaljplan som omfattar naturmark och parkmark inte har en skötselplan. Vi vill nu få ett slut på dessa problem. Föreningen anser att alla detaljplaner i planprogramområdet, nya och befintliga, ska ha skötselplaner till sina grönytor, naturmark och parkmark. Detta för att få en långsiktig skötsel som tillgodoser och främjar de ekosystemtjänster som markerna erbjuder (rekreation svärden, pedagogiska värden, naturvärden) och kulturhistoriska värden som finns och att det som gallras ut tas tillvara. Nedtagna träd kan bli lokal ved, pinnar bli leksaker och till kojbyggande på förskolan och fritis.

Kommentar

Samhällsbyggnad, Park-Gata har skötselplaner för hur allmän platsmark ska skötas. Dock har inte skötselplaner arbetas fram i detaljplanearbetet, men det är något som Lidköpings kommun ska arbeta mer med framöver. Det hänger även ihop med bl.a. ekosystemtjänster.

Kretslopp - lokal jordproduktion

Som i så många andra bostadsområden uppstår det mycket trädgårdsavfall. Om man inte tar hand om det på tomten ska det köras till Kartåsen. Föreningen vill att kommunen utreder om det finns möjlighet att lägga in ett område för en gemensam trädgårdskompost? En trädgård kan ha överskott på trädgårdsavfall och en annan kan vilja ha tag i kompost för jordförbättring. Det skulle också bli ett led i att minska transporter och påverkan av trädgårdsavfall på grönområden.

Kommentar

Lidköpings kommun har inga planer på att möjliggöra ett område för hantering trädgårdsavfall i Filsbäck. Kartåsens återvinningscentral är den plats kommunen erbjuder för att lämna trädgårdsavfall.

Kretslopp - återvinningsstation

Sophanteringen ses över i kommunen. Vi undrar om återvinningsstationen kommer att finnas kvar inom överskådlig tid? Om ja, så vill vi att det framgår av plankartan var den finns.

Kommentar

Det är Förpacknings- och tidningsinsamlingen, FTI, som ansvarar för återvinningsstationerna i kommunen. Det är därmed svårt för kommunen att svara på om återvinningsstationen i Filsbäck kommer att vara kvar och hur länge. Risken finns att en återvinningsstations tas bort om dess användning missbrukas genom att fel saker hamnar i eller utanför containrarna. Återvinningsstationen i Filsbäck kommer inte att pekas ut i markanvändningskartan då det inte anses lämpligt i detta övergripande skede.

Filbäcks egendom

Filbäcks egendom har troligen en mycket lång historia eftersom långhus, domarring och bautastenar är inom stenkast avstånd från nuvarande mangårdsbyggnad. Föreningen föreslår att fornlämningar lyfts fram på ett lämpligt sätt inom nya detaljplaner liksom den mindre påtagliga historien som namnet Kristningamarken vittnar om. Det kan till exempel vara genom namngivning och gestaltning.

Boende på Jollegatan

Bil. 9

Bostäder

Byggnadskultur & Gestaltning

Område 3, 6, 12 & 13 kommer att bebyggas med friliggande villor samt ha en flexibilitet för olika upplåtelseformer.

- Vi föreslår att man, för att bättre kunna uppfylla den egna motiveringen i programförslaget, kompletterar texten så att det tydligt framgår att man i dessa områden även kan bygga förskola/dagis och olika former för äldreboende/serviceboende. Närheten till naturen kan här tillvaratas och den är mycket viktig för både sådana verksamheter i sig och för barn och boendes livskvalitet.

Område 1 föreslås i den beskrivande handlingen att användas för "verksamheter". Då inget om detta finns i själva programförslaget vet vi inte om punkten utgått eller bara glömts bort.

Kommentar

När kommunen tittar på nya bostadsområden är det även viktigt att väga in om det krävs någon form av service i området, som t.ex. förskola. Kommunerna har pekat ut ett område där det finns möjlighet i framtiden att utveckla skola/förskola men det stoppar inte möjligheten att möjliggöra för fler förskolor i tillkommande bostadsområden. Gällande trygghetsboende så kan kommunen enbart planera för bostäder och inte bestämma vilken form av bostad det kommer att byggas. Det handlar om först och främst om efterfrågan och en byggherre som vill satsa på det. Kommunen försöker att jobba flexibelt i nya bostadsområden för att möjliggöra för fler upplåtelseformer än enbart friliggande villor. Ovanstående information har arbetats in i planbeskrivningen för förtydligande.

Gällande område 1, verksamhetsområde så har detta fallit bort från planbeskrivningen och vi är tacksamma för att ni uppmärksammade detta. Kompletteringar är gjorda.

Natur

Område 7 pekas ut för att kunna prövas för "mindre bostadsområden". Men ska i huvudsak utgöras av naturområde. Då detta område idag är rekreationsområde för oss boende med många stigar och möjligheter till naturupplevelser samt har ett (av Filbäcks Intresseförening anlagt) motionsspår motsätter vi oss att man här öppnar för bebyggelse över huvud taget. Det hjälper inte att man skriver "prövas för mindre bostadsområden". Det är uppenbart att man vill kunna börja i

liten skala för att senare kunna ta mer av marken i anspråk för vidare utbyggnad. Detta vill vi förhindra.

- Vi föreslår att område 7 anges endast som natur och rekreationsområde i programförslaget.
- Om behovet av att kunna pröva "mindre bostadsområden" kvarstår kan ett nytt område läggas till för detta ändamål. Förslag åkermarken mellan Område 1 och väster om väg 2611 till Vinninga.

Kommentar

Skogsområdet (omr. 7) har i sin helhet tagits bort från förslaget. Under samrådstitiden har det framkommit synpunkter på höga friluftsvärden samt naturvärden vilket gör att kommunen anser att det inte är lämpligt att pröva för bostäder, även om det var tänkt i mindre skala.

Friytor, lek, rekreation

Programförslaget innehåller ingen anvisning om plats för rekreation/motion. Det är på tiden att även Filsbäck får ett kommunalt motionsspår/elljusspår som många andra kommundelar redan har haft i många år. Särskilt som nu området kommer att växa rejält enligt detta programförslag.

- Vårt förslag är att man samtidigt som man anvisar område 7 som endast natur och rekreation enligt ovan, även skriver in i planen att man ska förvärva mark och anlägga ett kommunalt drivet motionsspår/elljusspår i området. Behovet av ett spår på kommunal mark är stort då delar av nuvarande spår utnyttjas av markägare för körning med skogsmaskiner och ridning. (Detta har medfört att spåret tidvis vara helt obrukbart) Detta kan man ju inte säga något om då det är markägarens mark som Intresseföreningen tacksamt får utnyttja. Men inte bygga elljus på.
- Det är viktigt att kunna bo och motionera på samma ort. Bil resor till andra motionsanläggningar (ofta till Råda) är enda alternativet om inte det lokala spåret kan användas. Detta argument anses viktigt i programförslaget som skäl för att avsätta område 1 för "icke störande verksamheter" så att man kan arbeta på samma ort där man bor. Argumentet har i vårt förslag ännu större relevans då motion utövas (förhoppningsvis) av alla familjemedlemmar. Det finns även en stor vinst avseende trafik och miljö om man kan minimera dessa resor.

Kommentar

I dagsläget har inte kommunen planer på att ta över motionsspåret och göra det till en kommunal anläggning med elljusspår. Det kan däremot finnas skäl i framtiden för kommunen att ta över motionsspåret och utveckla det med belysning i samband med att Filsbäck växer och det finns ett större underlag för en kommunal anläggning. Detta får utredas vidare i kommande detaljplaner. Texten i planbeskrivningen har kompletterats med motsvarande.

Boende vid Lidköpings Golfklubbs driving range

Bil. 10

Filsbäck/Truve är idag ett attraktivt villa- och sommarstugeområde och vi vill att det förblir så. Vad vi särskilt vänder oss emot är planerna för höghus framför våra fastigheter vid Golfklubbens Driving Range. Ännu mer förskräckta och arga blev vi när vi läst Dagvattenutredningen från 2016. Där planeras det för sammanlagt 210 lägenheter plus villor i anslutning till våra fastigheter. Det ser också ut som om det blir bostäder på delar av golfbanan. Att det skulle bli av den omfattningen framgick inte av mötet på Truegården. Hur ska vi kunna lita på vad representanter från Kommunen säger??

Enligt NLT kan Filsbäck få 300 nya bostäder, ska då 210 lägenheter ligga på den minsta av de ytor som ni redovisade för byggnation?? Var ska förresten alla bilar, minst uppemot 300 parkera?? Det är absurt och inte genomtänkt. I dagsläget finns inga höghus i andra små villaområden i Lidköping så varför då i Filsbäck/ Truve??

Vi är positiva till att samhället utvecklas men vill behålla den karaktär som området har idag alltså, inga höghus, det skulle förfula hela området och göra det mindre attraktivt.

Vi säger inte nej till bostäder framför våra hus men då av karaktären villor, radhus eller seniorboende. Seniorer skulle säkert uppskatta närhet till ett centrum med affärer och till golfbanan.

Vad händer förresten om Götene inte kan fullfölja sina planer för bostäder öster om golfbanan, då ligger väl det centrum som ni planerar helt fel, i utkanten av samhället??

Kommentar

Dagvattenutredningen togs fram i maj 2016, vilket var i ett tidigt skede för arbetet med planprogrammet. Då hade kommunerna inte stött och blött de avgränsningar som områdena idag utgör eller hur många bostäder som man trodde kunde inrymmas i varje område - det var en dåvarande uppskattning. Men för att få hum om hur kommunerna på ett översiktligt plan skulle se på dagvattenhanteringen och hur detta skulle hanteras, användes de skisser som då fanns. Sedan dess har justeringar skett i planprogrammet, särskilt gällande området vid Lidköpings Golfklubb och de befintliga fastigheterna. Som ni kan se i framtagna markanvändningskarta så har området minskat och golfklubbens byggnader är kvar.

I dagsläget vet Lidköpings kommun inte hur många bostäder som inryms i det utpekade området vid golfklubben. Det är en detaljfråga som kommer hanteras i kommande detaljplan för berört område. Det handlar dels om en lämplighetsfråga – hur tillskapar vi fler bostäder i området och samtidigt behåller en god boendemiljö? Nya bostäder kräver parkeringsplatser – hur kan det hanteras utan att för mycket friytor försvinner? Det finns många aspekter att ta hänsyn till innan kommunen vet hur många bostäder och hur mycket handel som kan möjliggöras.

Vid gestaltning av nya områden måste hänsyn även tas till befintlig bebyggelse. Intill befintlig bebyggelse kan man exempelvis hålla nere skalan för att efterlikna befintliga bostäder och för att minska skuggverkan, för att sedan trappa upp våningsantalet ju närmare golfklubben man kommer. Detta är en fråga som kommer att hanteras under kommande planarbete med exempelvis stöd från kommunens stadsarkitekt.

Det är svårt att spekulera i vad som kommer att byggas och när. Kommunerna har haft en gemensam syn på planprogrammet och hur det skulle kunna utvecklas. Ska ett tätare område byggas som även möjliggör handel så är det attraktivt om det ligger i ett centralt läge för planområdet.

Boende Truveholm

Bil. 11

I egenskap av hälftenägare till fastigheten Truveholms gård, och med anledning av presenterat planförslag, vill jag med denna skrivelse informera om min & familjens ståndpunkt i ärendet.

Utgår också ifrån att vi fortsättningsvis kommer att få information skickad till oss under vår permanenta adress i Uppsala eller via e-post, vilket för övrigt bestämdes redan förra sommaren då jag rörde runt i både Lidköpings och Götenes kommun, pga. av att ryktesvägen fått höra att golfbanan skulle byggas med bostäder.

Kommentar

Information kommer fortsättningsvis att skickas direkt till dig.

I samband med att köpet av Truveholm gick igenom, hade jag timslånga samtal med Lidköpings dåvarande kommunjurist om våra planer med köpet. Vi var rörande överens om fastighetens höga kulturvärde och att vi båda värnade om ett pietetsfullt återskapande av en lågmäld 1700-talsidyll, fri från storvulen brackighet. Kommunen hade inga planer på att utnyttja sin förköpsrätt (för övrigt avvecklad 2010), men var måna om att "rätt" köpare skulle förvärva fastigheten.

Det är med utgångspunkt från detta jag noterar att Truveholms gård, innefattande mangårdsbyggnad med dess trädgård och flygelbyggnader, garage/stall, djäkneskjul, härbre/fatabur och resterna av en engelsk park, (vilken även inkluderar en gravplats för två personer) i stort sett behandlats tämligen styvmoderligt sedan kommunen köpte marken till egendomen och anlade golfbana.

Trädgården i anslutning till mangårdsbyggnadens baksida går i praktiken inte att beträda om man vill vara 100 % säker på att inte få en boll på sig. "Skörden" av förlupna bollar är betydande och då med utgångspunkt på att vi inte ens rensar tomten själva. Enligt information från tidigare ägare schaktades dessutom övre lagret med matjord bort i höjd med befintlig bassäng, i samband med att banan anlades, liksom att fastighetens vattenförsörjning stod i nära relation med

klubbens bevakning av banorna. Sant el falskt, jag vet inte, men relationen mellan ägare och golfklubben var inte riktigt på topp.

Det har vi försökt ändra på genom att bl.a. träffat avtal om markarrende och dessutom månat om att ha en öppen dialog. Vi är av den uppfattningen att vårt samarbete fungerar bra sedan vårt tillträde.

Vad vi däremot inte tycker har sköts på ett bra sätt är följande;

- Hanteringen av den gamla infarten till fastigheten, från 44:an. Var är den av Vägverket avtalade underfarten, som ska kompensera den stängda? Portstolparna som står på trekvart dränkta i jord massor från vägens upphöjning och att en vall med sopor uppe på en befintlig äldre stenmur har tillåtits att byggas på under årens lopp, för att utestänga bullret från en allt mer trafikerad genomfartsled.
- Skapandet av det servitut som skulle ersätta ursprunglig infart, (utefter vårt staket) och beslutet att stänga detsamma med både bom och sandhögar, utan vidare information. Vilket i praktiken inneburit att golfklubbens parkering kunnat expandera till att omfatta även servitut.
- Planeringen av/idén att anlägga 3- eller 4-våningshus på befintlig yta mixad med handel och flytta golfklubbens parkering till andra sidan 44:an.

Med tanke på hur hårt belastad parkeringen är t o m en regnig dag som idag och i kombination med biltätheten på vägen, är det en utopi att tro att besökare till Lidköpings golfklubb ska parkera på andra sidan 44, vid gamla drivingrangen, och gå via ett bostads- och köpcenter för att nå bana och klubbhus. Att vi, som ägare till en fastighet med höga kulturvärden ska behöva kryssa bakvägen för att över huvud taget kunna komma in, är inte heller acceptabelt.

Vi är öppna för en diskussion angående ovanstående tre punkter och om framtiden för vår fastighet.

Vår generella ståndpunkt är att golfklubben ska få vara kvar i orört skick och att servitutsfrågan ska lösas genom att vår gamla ursprungliga utfart öppnas upp igen och att servitutet därigenom kan tas bort.

Kommentar

I dagsläget är det Trafikverket som är huvudman för befintlig rv 44. Det innebär att det är Trafikverket som tar ställning till utfarter och dess lämplighet. När rv 44 har flyttats utanför Filsbäck och Lidköpings kommun har tagit över gatan genom tätorten så är det kommunen som har rådighet över hur den ska utformas och vart det är lämpligt med utfarter m.m. Kommunen är positiva för en framtida dialog med fastighetsägarna angående deras gamla utfart.

Det finns ett servitut till förmån för fastigheten Truve 2:4 att nyttja en väg väster om fastigheten vid Lidköpings Golfklubb. Som ovan nämnt så är det Trafikverket som ansvarar för utfarter till befintlig rv 44 och beslutet om varför

den är avstängd. Troligtvis beror det på dålig sikt samt för att hålla ner på antalet anslutningar till vägen.

Lidköpings kommun har en viljeinriktning i planprogrammet om att tillåta en tätare och högre bebyggelse än vad som är normen inom Filsbäck. Dock är det något som måste utredas vidare i kommande detaljplan för berört område. Ställning måste tas till omkringliggande bebyggelse och gestaltning samt många andra aspekter som skuggverkan och kulturmiljö. Kommande detaljplan hanteras enligt Plan- och bygglagen och den planprocess som styrs enligt denna. Sakägare och berörda till den kommande detaljplanen har möjlighet att yttra sig kring det förslag som kommer att presenteras.

Boende i Filsbäck

Bil. 12

Flera av de boende i Filsbäck ställer sig reserverande till kommunens planer att bygga bostäder på ovan nämnda platser (omr. 6 & 7). Det som väcker oro är om kommunen verkligen tagit i beaktning vilket naturvärde dessa platser utgör för de bofasta när det gäller möjlighet till rekreation och motion. Förutom att det dagligen vistas människor som utövar någon form av fritidssysselsättning, så fungerar ängen/åkern även som en slags "korridor" mot skogen så det vilda djurlivet (bl.a. rådjur, hare, räv, flyttfåglar) har möjlighet att komma fram för att beta och vistas där.

Vad som är beklämmande med en eventuell exploatering av området är att det sociala värdet (dvs. värdet för skog och marks betydelse för en god livsmiljö, fritidssupplevelser, pedagogik och kunskap om skog och miljö m.m.) för dessa platser skulle hämmas kraftigt samt att det försvårar och i förlängningen blir uteslutet för människor att motionera och återhämta sig i det närområdet de bor i. Även djurlivet kommer på sikt att minska och i värsta fall försvinna. Förskolebarn, friluftsföreningar och människor som vill ta del av naturvärdet skulle få försämrad tillgång till skog och mark.

Vidare uppstår frågetecken kring hur grundvattennivån påverkas om en exploatering av äng/åker fortskrider. Fastighetsägare som idag har källare vittnar om hur känsligt det är när stora regnmängder, eller smältvatten, mättar mark och vatten som sedermera trycker upp i brunnar och husgrunder. Vad händer när vattnet inte kan magasineras, på det idag naturliga sätt, om markytan blir täckt av asfalt, stenläggningar m.m.? Dessutom fungerar det öppna fältet som ett naturligt filter som tar hand om föroreningar som kommer i samband med nederbörd.

En fråga som bör ställas är också hur attraktionsvärdet till de, eventuella nya tomterna kommer bli med tanke på att den södra kraftledningen (Vattenfalls) nu ska vara kvar.

Fler funderingar som har framkommit bland de boende är hur trafiken ska ledas in till ett ev. nytt bostadsområde. På ett samrådsmöte i Truvegården sades det, från kommunens representanter, att en ny infart skulle byggas från Pay and play-banan och in till "område 6". Vid närmre titt på detaljplanen så visar det sig

dock att Stenåsvägen pekas ut som infartsväg till "område 6", vilket många inte samtycker till eftersom det blir högre belastning och mer buller samt att risken för olyckor ökar.

Sammanfattningsvis är flera fastighetsägare mot förslaget till exploatering av "område 6 och 7", främst pga. att livskvalitén för oss kommer att försämrans då närområdets naturkuliss byts ut mot husfasader.

Flera av oss har kontaktat Lidköpings kommun innan genomfört husköp, för att säkerställa att det inte ska byggas fler bostäder på den öppna ytan, söder om Lidabacksvägen. Svaret från kommunen blev att man inte skulle vara orolig för en exploatering av marken och att man kunde vara lugn inför sitt husköp. Nu står dessa fastighetsägare ändå i den situation de allra minst hade önskat.

Vi är inte emot en utveckling av Filsbäck, så länge det inte påverkar befintliga fastigheter och så länge miljöpåverkan är minimal!

Kommentar

Som kommunen tidigare har beskrivit i ovanstående kommentarer i samrådsredogörelsen så har område 7, det södra skogsområdet, undantagits i planprogrammet. Under samrådstiden och på samrådsmötet som hölls i Filsbäck i augusti så inkom synpunkter om skogens höga friluft-, rekreations- och naturvärden. Kommunen har därför valt att inte gå vidare med det förslag som föreslogs i samrådshandlingen.

Vid ett framtagande av en detaljplan så ska kommunen utreda och pröva markens lämplighet för förslaget ändamål, ex. bostäder. Vilka utredningar som behöver tas fram varierar beroende på platsens förutsättningar, men vanligtvis tittar kommunen på geoteknik (markens egenskaper), dagvatten och hur det ska hanteras när mer markytor hårdgörs, naturvärden, trafik, strålning från kraftledning m.m. Det är många faktorer som ska tänkas in och hanteras för att marken ska anses vara lämplig att bebygga. Alla kommunens detaljplaner granskas av Länsstyrelsen, som är tillsynsmyndighet i planärenden.

Gällande trafiken så anser kommunen att det borde vara möjligt att koppla på område 6 på Stenåsvägen, men att det måste studeras noggrannare i ett detaljplanearbete. Område 7 har nu undantagits, men tanken var att koppla trafiken via den nya infarten vid befintlig Pay-n-play.

Det är svårt att spekulera vilka områden som kommer att bebyggas i framtiden eller inte eftersom det styrs i mångt och mycket av efterfrågan. Dock har område 6 varit med i skissförslag från så tidigt som 2011 som utvecklingsområde för bostäder. Det är beklagligt att det inte har framgått i dialogerna med kommunen.

Boende vid Vinningavägen (2611)

Bil. 13

De boende vid Vinningavägen (väg 2611) har ytterligare synpunkter kring det område som i Filsbäcks intresseförenings skrivelse kallas för 3a.

Vi anser att dagvattenhanteringen från ny bebyggelse måste hanteras ytterst ansvarsfullt. Redan idag kan bäcken snabbt öka i nivå vid häftiga regn och vi ifrågasätter att bäcken kan hantera ytterligare belastning av ökat vattenflöde. Redan i och med att den nya 44:an öppnar för trafik kan flödet påverkas då dagvattnet från vägen kommer ledas ner i Filsbäcken. Dock ska fördröjningsdammar byggas men i vägplanen står att ett ökat flöde kan vara möjligt.

Detta, tillsammans med ytterligare dagvatten från ny bebyggelse intill Filsbäcken skulle dramatiskt kunna förändra förutsättningarna för flödet i bäcken vid häftiga regn men eventuellt även vid normal nederbörd.

Detta kan alltså medföra att Filsbäcken både eroderar mer i kurvor samt även försvagar övriga delar av bäcken så att träd kan falla och kanterna blir underminerade med risk för egendom.

Vi anser att en mer omfattande utredning bör göras huruvida Filsbäcken tål dessa påfrestningar.

Nedanstående punkter behöver kommunen ta i beaktning:

- Bör erosionsskydd byggas på särskilt utsatta ställen?
- Bör fler vattentrummor byggas under nuvarande väg 44 för att det ska bli ett bättre avrinningsflöde?
Idag ligger det en trumma under väg 44 vilket har en uppbromsande effekt. Kan det kompletteras så att det blir två eller tre trummor?
- Bör fler trummor anläggas under vägen vid infarten till pay 'n play-banan för ett bättre vattenflöde?
- Kan det till och med vara så att Filsbäcken behöver grävas om i ny sträckning vid två platser som idag är besvärliga ur erosionssynpunkt?

Kommentar

Dagvattenhanteringen är en väldigt viktig faktor att ta hänsyn till i kommande detaljplanearbete för berört område. Lidköpings kommun kommer att ta fram en kompletterande dagvattenutredning för området, för att säkerställa hur dagvattnet ska tas om hand vid en framtida byggnation av området. Det är viktigt att ta med Filsbäcken i utredningen och hur dess flöden och kapacitet ser ut. Lidköpings kommun tar i dagsläget fram en utredning avseende "Hållbar dagvattenhantering för vattendrag". I den utredningen ingår bl.a. Filsbäcken och det som utreds är bl.a. vattenkvalitet, vattendragens kapacitet, undersökning av bottenfauna och påväxtlager, inventering av naturvärden, pågående erosion, dikesföretag och en bedömning av påverkan på Väneren ur ett föroreningsperspektiv. Utredningen kommer att ligga till grund vid kompletterande dagvattenutredning.

Justeringar i planhandlingarna

Skogsområdet har tagits bort från planförslaget efter samrådstiden. Ett område mellan Lidköpings Golfklubb och kommande rv 44 pekas ut som ett utvecklingsområde för golfbanan och vidare österut, in i Götene kommun. Kompletteringar och tillägg har gjorts enligt ovanstående kommentarer.

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslås skicka vidare planprogrammet till kommunfullmäktige för en godkännandeprövning.

LIDKÖPINGS KOMMUN
Samhällsbyggnad/Plan-Trafik

Anna Norbäcker
Planarkitekt
0510-77 03 04